

Бр.-Нр. 02-7857/1

15-08 2019 год.-viti

Скопје-Shkup

Врз основа на член 75 став (5) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр.96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ 96/19) и член 6 став (1) од Правилникот за сертификација на оператор на електропреносен систем и оператор на систем за пренос на природен гас („Службен весник на Република Македонија“ бр.146/18), а постапувајќи по Барањето за сертификација на операторот на системот за пренос на електрична енергија доставено од Операторот на електропреносниот систем на Македонија, акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје, бр. 12-2259/1 од 27 ноември 2018 година и дополнителната документација, Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на 15 август 2019 година донесе

ОДЛУКА

за сертификација и назначување за оператор на електропреносен систем на
Република Северна Македонија

1. Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија, акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје, со седиште на ул. Максим Горки бр.4 Скопје, со ЕМБС: 5933781, којшто ја врши енергетската дејност пренос на електрична енергија, ги исполнува пропишаните услови за сертификација за оператор на електропреносен систем и се назначува за оператор на електропреносниот систем на Република Северна Македонија.
2. Се задолжува назначениот оператор на електропреносниот систем на Република Северна Македонија на секои шест месеци да ја известува Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија за текот на постапките пред Агенцијата за катастар на недвижности на Република Северна Македонија за упис на правото на сопственост на недвижностите преку кои ја врши дејноста.
3. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“, како и на веб страницата на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на која го објавува и мислењето доставено од Секретаријатот на Енергетската заедница.

Образложение

I. ПРАВЕН ОСНОВ

I.1. Според член 71 од Законот за енергетика, операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија е друштво кое треба да:

- 1) е сопственик на електропреносната мрежа што се состои од трафостаници, линиски инфраструктурни објекти - далекуводи, постројки, објекти и средства што се во функција на вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија и управување со електропреносниот систем,
- 2) не е дел од вертикално интегрирано друштво,
- 3) е носител на лиценца за вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија,
- 4) не врши и е независно од вршењето на други дејности во електроенергетскиот сектор, и
- 5) е сертифицирано и назначено за оператор на електропреносниот систем од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика).

Понатаму, со член 71 став (2) од Законот за енергетика е утврдено дека со цел да се обезбеди независност на операторот на електропреносниот систем, исто лице или лица немаат право во исто време:

- 1) директно или индиректно да учествуваат во управувањето и раководењето со друштво што врши некоја од дејностите производство и/или снабдување со електрична енергија, и во исто време директно или индиректно да управуваат или остваруваат друго право во операторот на електропреносниот систем,
- 2) директно или индиректно да учествуваат во управувањето и раководењето со операторот на електропреносниот систем и во исто време директно или индиректно да управуваат или остваруваат друго право во друштво што врши некоја од дејностите производство или снабдување со електрична енергија, и
- 3) да именуваат членови на орган на надзор, орган на управување на операторот на електропреносниот систем, и во исто време директно или индиректно да управуваат или остваруваат друго право во друштво што врши некоја од дејностите производство и/или снабдување со електрична енергија.

Во членот 71 ставот (3) од Законот за енергетика е пропишано дека горенаведените ограничувања особено се однесуваат на:

- 1) користење на право на глас,
- 2) избор и именување на членови на органот на надзор и органот на управување, или
- 3) поседување на мнозински удел.

Во член 71, став (4) од Законот за енергетика е пропишано дека друштвото кое поседува лиценца за вршење на дејноста пренос на електрична енергија не може да има лиценци и не може да биде вклучено во вршење на дејностите производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија, како и не може да има лиценца за организирање и управување со пазарот на електрична енергија.

Согласно член 71 став (5) од Законот за енергетика, ако операторот на електропреносниот систем бил дел од вертикално интегрирано друштво за електрична енергија, операторот или неговите вработени не смеат да ги пренесуваат деловно чувствителните информации кои ги поседуваат на друштва за производство и/или снабдување со електрична енергија. Притоа, со ставот (6) од истиот член е утврдено дека како друштво што врши некоја од дејностите производство или снабдување, се

смета и друштво што врши некоја од дејностите производство или снабдување со природен гас, а не ги вклучува потрошувачите кои вршат некоја од дејностите производство и/или снабдување со електрична енергија, директно или преку друштво во кои учествуваат во управувањето, поединечно или заедно, доколку:

- 1) на просечно годишно ниво се нето потрошувачи на електрична енергија земајќи го предвид нивното учество во произведената електричната енергија од друштвата во кои учествуваат во управувањето,
- 2) вредноста на електричната енергија што ја продаваат на трети лица е незначителна во однос на другите нивни деловни активности.

I.2. Согласно член 72, став (1) од Законот за енергетика, Министерството за транспорт и врски е сопственик на друштвото коешто е оператор на електропреносниот систем. Во ставот (2) од членот 72 е утврдено дека Министерството е самостојно при донесување на одлуки за избор на орган на надзор, односно орган на управување на друштвото и не смее да прифаќа упатства или насоки од Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Влада) или друг државен орган. Членовите на органот на надзор, односно на органот на управување на операторот на електропреносниот систем:

- 1) во постапка за донесување на одлуки согласно закон, не смеат да бараат ниту да прифаќаат упатства или насоки од Владата или друг државен орган, освен во случаите утврдени во Законот за енергетика, и
- 2) не смеат да бидат избрани за членови на орган на надзор, односно на орган на управување на друштва коишто вршат производство, снабдување или трговија со електрична енергија или друштва коишто имаат можност за директно или индиректно влијание врз одлучувањето во тие друштва.

I.3. Согласно член 75 став (1) од Законот за енергетика, вршителот на дејноста пренос на електрична енергија мора да биде сертифициран како оператор на електропреносниот систем на начин, во постапка и во рок утврдени со Законот за енергетика.

I.4. Правилникот за сертификација на оператор на електропреносен систем и оператор на систем за пренос на природен гас со кој што се уредува постапката за утврдување на усогласеноста со правилата со кои што се регулира раздвојувањето и независноста на операторот на системот за пренос (во натамошниот текст: Правилник за сертификација), Регулаторната комисија за енергетика го донесе на 1 август 2018 година и влезе во сила на 15 август 2018 година.

II. ТЕК НА ПОСТАПКАТА

II.1. Согласно член 75 став (2) точка (1) од Законот за енергетика постапката за сертификација на операторот на електропреносниот систем се спроведува на барање на операторот на електропреносниот систем на кого му е издадена лиценца за вршење на дејноста пренос на електрична енергија и управување со електропреносниот систем.

Согласно член 75 став (3), ако операторот на електропреносниот систем не е сертифициран должен е да достави барање за сертификација со документи пропишани со правилата за сертификација што ги донесува Регулаторната комисија за енергетика.

Согласно член 75 став (4), во рок од четири месеци од денот на доставување на барање за сертификација од страна на операторот на електропреносниот систем, Регулаторната комисија за енергетика изготвува предлог одлука за сертификација на операторот на електропреносниот систем и веднаш му ја доставува на Секретаријатот на Енергетската заедница, заедно со сите информации поврзани со предлог одлуката.

Согласно член 75 став (5), во рок од 60 дена по добивање на мислењето од страна на Секретаријатот на Енергетската заедница, Регулаторната комисија за енергетика, донесува одлука по барањето за сертификација. Регулаторната комисија за енергетика го зема предвид мислењето на Секретаријатот на Енергетската заедница, и ги објавува причините за можните отстапки од мислењето.

Согласно член 75 став (6), Регулаторната комисија за енергетика ја објавува одлуката за сертификација во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на својата веб страница, на која го објавува и мислењето доставено од Секретаријатот на Енергетската заедница.

II.2. Врз основа на член 75, став (3) од Законот за енергетика и член (3) од Правилникот за сертификација Операторот на електропреносниот систем на Македонија, Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост, Скопје (во натамошниот текст: АД МЕПСО Скопје), до Регулаторната комисија за енергетика на ден 27 ноември 2018 година поднесе Барање за сертификација на операторот на системот за пренос на електрична енергија, бр. 12-2259/1 од 27 ноември 2018 година (во натамошниот текст: барање за сертификација).

Барањето за сертификација е доставено до Регулаторната комисија за енергетика во печатена и електронска форма и содржи податоци за АД МЕПСО Скопје, како и изјава дека се бара отпочнување на постапка за сертификација. Барањето за сертификација е доставено на соодветниот образец содржан во Прилог 1 од Правилникот за сертификација. Кон барањето за сертификација, согласно член 3 став (3) од Правилникот за сертификација, беше поднесена и следната документација:

- 1) Список на документи и други податоци доставени кон барањето за сертификација на оператор на електропреносен систем (прилог 1 кон барањето),
- 2) Тековна состојба издадена од Централниот регистар на Република Македонија бр. 0805-50/150120180066605 од 22 ноември 2018 година (прилог 2 кон барањето),
- 3) Статут на друштвото и други акти со кои се организира работата на друштвото и се утврдуваат надлежностите на управниот одбор, односно надзорниот одбор на барателот (прилог 3 кон барањето), и тоа:
 - Статут на друштвото НО бр. 02-8420/3-1 од 8 ноември 2018 година – пречистен текст,
 - Деловник за работа на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје УО бр. 02-3370 од 27.12.2004 година и

- Деловник за работа на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-3369/1/2 од 27.12.2004 година.
- 4) Список на членови на управниот одбор и надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје (прилог 4 кон барањето),
 - 5) Акционерска книга и податоци за бројот на акции и бројот на гласови на секој акционер, издадена од Централен депозитар за хартии од вредност на 19 октомври 2018 година (прилог 5 кон барањето),
 - 6) Список на државни органи кои имаат контрола или некое друго право врз АД МЕПСО Скопје, како и образложение дека не е контролиран од друг државен орган или трето лице (прилог 6 кон барањето),
 - 7) Финансиски извештаи за последните три години со извештаи од овластен ревизор за извршената ревизија, заверени на нотар Ана Брашнарска од Скопје со бр. УЗП 10956/2018 од 20 ноември 2018 година (прилог 7 кон барањето),
 - 8) Список на друштва коишто вршат енергетски дејности, коишто се поврзани со АД МЕПСО Скопје (прилог 8 кон барањето):
 - Електроенергетски координационен центар ДОО - ЕКЦ, Белград, Србија
 - Канцеларија за координирани аукции на прекугранични преносни капацитети во Југоисточна Европа (Coordinated Auction Office in South East Europe – SEECAO), Подгорица, Црна Гора
 - Македонски оператор на пазар на електрична енергија МЕМО ДООЕЛ Скопје.
 - 9) Известување од Министерство за транспорт и врски дека не поседува лиценци/или други овластувања за вршење на енергетски дејности во Република Македонија и/или во други земји, со број 02-11958/1 на 26.11.2018 година (прилог 9 кон барањето),
 - 10) Изјави заверени кај нотар од членовите на управниот одбор и надзорниот одбор дека не се членови на орган на управување, односно на орган на надзор, односно вработени во друштво коешто врши производство на електрична енергија и/или природен гас, како и трговија и снабдување со електрична енергија и/или природен гас или во друштво коешто има можност за директно или индиректно влијание врз одлучувањето во тоа друштво (прилог 10 кон барањето):
 - изјава од Сашо Василевски - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10976/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Борко Алексовски - член на управен одбор и директор за управување со електропреносниот систем, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10989/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Сашо Стефановски - член на управен одбор и Директор за пренос на електрична енергија, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10983/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Ненад Крстевски - член на управен одбор и директор за правни и општи работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10985/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Симон Шутиноски - член на управен одбор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10974/2018 на 21.11.2018 година,

- изјава од Томи Божиновски - член на управен одбор и директор за информациони технологии и телекомуникации во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10979/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Магдалена Чижбаноска Вангелов - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10987/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Билен Саљиџи - член на управен одбор и заменик на генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10992/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Николче Ацевски - член на надзорен одбор, заверена на нотар Елеонора Папазова Битола, бр. УЗП 5396/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Ева Шуклева - член на надзорен одбор и претседател на надзорниот одбор, заверена на нотар Љубица Стефкова Начевска Скопје, бр. УЗП 2539/2018 на 22.11.2018 година,
 - изјава од Мусли Муслиу - независен член на надзорен одбор, заверена на нотар Иса Ајдини Кичево, бр. УЗП 4991/2018 на 22.11.2018 година,
 - изјава од Снежана Чундева Петровска - член на надзорен одбор, заверена на нотар Драган Иванов Скопје, бр. УЗП 5721/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Назиф Буши - член на надзорен одбор, заверена на нотар Методија Ристоски Скопје, бр. УЗП 10581/2018 на 23.11.2018 година,
 - изјава од Дарко Тасев - независен член на надзорен одбор, заверена на нотар Лазар Козаровски Скопје, бр. УЗП 5887/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Даме Коруноски - член на надзорен одбор, заверена на нотар Дарко Стојкоски Скопје, бр. УЗП 13662/2018 на 22.11.2018 година.
- 11) Изјави заверени на нотар од членовите на управниот одбор и надзорниот одбор дека во постапка за донесување на одлуки согласно закон, не бараат ниту прифаќаат упатства или насоки од Владата или друг државен орган, освен во случаите утврдени во Законот за енергетика (прилог 11 кон барањето):
- изјава од Сашо Василевски - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10977/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Даме Коруноски - член на надзорен одбор, заверена на нотар Дарко Стојкоски Скопје, бр. УЗП 13661/2018 на 22.11.2018 година,
 - изјава од Дарко Тасев - независен член на надзорен одбор, заверена на нотар Лазар Козаровски Скопје, бр. УЗП 5886/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Назиф Буши - член на надзорен одбор, заверена на нотар Методија Ристоски Скопје, бр. УЗП 10582/2018 на 23.11.2018 година,
 - изјава од Снежана Чундева Петровска - член на надзорен одбор, заверена на нотар Драган Иванов Скопје, бр. УЗП 5722/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Мусли Муслиу - независен член на надзорен одбор, заверена на нотар Иса Ајдини Кичево, бр. УЗП 4992/2018 на 22.11.2018 година,

- изјава од Ева Шуклева - член на надзорен одбор и претседател на надзорниот одбор, заверена на нотар Љубица Стефкова Начевска Скопје, бр. УЗП 2540/2018 на 22.11.2018 година,
 - изјава од Николче Ацевски - член на надзорен одбор, заверена на нотар Елеонора Папазова Битола, бр. УЗП 5397/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Борко Алексовски - член на управен одбор и директор за управување со електропреносниот систем , заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10990/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Симон Шутиноски - член на управен одбор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10975/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Ненад Крстевски - член на управен одбор и директор за правни и општи работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10986/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Сашо Стефановски - член на управен одбор и директор за пренос на електрична енергија, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10984/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Томи Божиновски - член на управен одбор и директор за информациона технологи и телекомуникации во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10980/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Магдалена Чижбаноска Вангелов - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10988/2018 на 21.11.2018 година,
 - изјава од Билен Салџији - член на управен одбор и заменик на генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 10993/2018 на 21.11.2018 година.
- 12) Изјава од Александар Пауноски – вработен кој преминал во АД МЕПСО Скопје, а бил член на управен одбор на АД Електрани на Македонија Скопје (во натамошниот текст: АД ЕЛЕМ Скопје), дека нема да пренесува деловно чувствителни информации, заверена на нотар Симон Зафировски од Скопје, бр. УЗП 3811/2018 на 23.11.2018 година (прилог 12 кон барањето),
- 13) Изјава од Горан Сугарески - Министер за транспорт и врски, дека Министерството за транспорт и врски нема да дава насоки и да влијае во донесувањето на одлуки од секојдневното работење на АД МЕПСО Скопје, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 11156/2018 на 26.11.2018 година (прилог 13 кон барањето),
- 14) Известување од Сашо Василевски, генерален директор на АД МЕПСО Скопје дека Програмата за усогласеност на АД МЕПСО Скопје во однос на обврските кои произлегуваат од сопственичкото раздвојување е во постапка на усогласување со Регулаторната комисија за енергетика (прилог 14 кон барањето),
- 15) Правилата кои ги применува АД МЕПСО Скопје со цел да спречи откривање на доверливи и други комерцијално чувствителни информации (прилог 15 кон барањето):
- Правилник за деловна тајна УО бр. 02-5078/4 од 22 јуни 2011 година, со кој се определува што е деловна тајна, заштитата на деловната тајна и чувањето на исправите и податоците кои претставуваат деловна тајна,
 - Одлука за определување на офицер за заштита на личните податоци УО бр. 02-7650/3-1 од 26 ноември 2015 година, кој е задолжен за следење на усогласеноста со законот, подзаконските акти и актите на Друштвото кои се однесуваат на обработка на лични податоци,

со документација за технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработка на личните податоци, контрола на постапките согласно прописите за заштита на личните податоци и останати надлежности утврдени со Одлуката,

- Одлука за определување на администратор на информацискиот систем УО бр. 02-7650/3-2 од 26 ноември 2015 година, кој е задолжен за вршење на анализа и проценка на ризиците на информацискиот систем на друштвото како и креирање, имплементација и развој на целокупниот процес на информативна сигурност,
- Правила за начинот на уништување на документите како и начинот на уништување, бришење и чистење на медиумите УО бр. 02-7650/3-8/1 од 26 ноември 2015 година, со кои се пропишува начинот на уништување на документите како и начинот на уништување, бришење и чистење на медиумите што се користат за обработка на личните податоци на друштвото,
- Правила за пријавување, реакција и санирање на инциденти УО бр. 02-7650/3-6/1 од 26 ноември 2015 година, со кои се уредува начинот на пријавување, реакција и санирање на инциденти (аномалии) кои влијаат или можат да влијаат на тајноста и заштитата на личните податоци кои се обработуваат во друштвото,
- Правила за определување на обврските и одговорностите на администраторот на информацискиот систем и на овластените лица при користење на документи и информациско-комуникациска опрема УО бр. 02-7650/3-5/1 од 26 ноември 2015 година со кој се припишуваат обврските и одговорностите на администраторот на информацискиот систем и на овластените лица при користење на документи и информациско-комуникациска опрема што АД МЕПСО Скопје во својство на Контролор ги применува за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци,
- Правилник за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработка на личните податоци УО бр. 02-7650/3-4/1 од 26 ноември 2015 година со кој се уредуваат техничките и организациските мерки кои ќе ги применува АД МЕПСО Скопје во својство на Контролор за обезбедување на тајност и заштита на обработка на личните податоци,
- Правила за начин и правење на сигурносна копија, архивирање и чување како и повторно враќање на зачуваните знаци УО бр. 02-7650/3-7/1 од 26 ноември 2015 година со кои се пропишува начинот на правење на сигурносна копија, архивирање и чување како и за повторно враќање на зачуваните лични податоци, предмет на обработка во АД МЕПСО Скопје во својство на Контролор,
- План за создавање систем на технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци УО бр. 02-7650/3-3/1 од 26 ноември 2015 година со кој се предвидува создавање на соодветен систем за технички и организациски мерки што АД МЕПСО Скопје во својство на контролор ги применува за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци,
- Евиденција за лица овластени за вршење обработка на лични податоци во контролорот бр. 03-220 од 13.01.2016 година,
- Упатство за определување на обврските и одговорностите на администраторот на информацискиот систем и овластените лица при користење на документите и информациско комуникациската опрема бр. 02-1370 од 29.02.2016 година, со кое се пропишуваат обврските и одговорностите на администраторот на информацискиот систем и овластените лица при

- користење на документите и информациско комуникациската опрема кои во својство на контролор ги применува АД МЕПСО Скопје,
- Упатство за прием на странки и посетители и начинот на чување, обработување и користење на личните податоци од истите бр. 02-1368 од 29.02.2016 година со кое се пропишува начинот на прием на странки и посетители во Дирекцијата како и во трафостаниците на АД МЕПСО Скопје, начинот на користење и обработка на личните податоци на странките и посетителите, како и времето на чување и начинот на нивното уништување,
 - Упатство за начинот на водење на евиденција за лица овластени за вршење обработка на личните податоци и за водење евиденција за пренесување медиуми надвор од работните простории со кое се пропишува начинот на водење на евиденција за лица овластени за вршење обработка на личните податоци во АД МЕПСО Скопје и водењето евиденција за начинот на пренесување медиуми – носители на лични податоци надвор од работните простории на АД МЕПСО Скопје односно за примање на медиуми – носители на лични податоци во работните простории на АД МЕПСО Скопје бр. 02-1369 од 29.02.2016 година и
 - Упатство за обезбедување на просториите во кои се чуваат и обработуваат збирките на лични податоци со кое се пропишува начинот на обезбедување на просториите во кои се чуваат збирките на лични податоци кои се обработуваат во АД МЕПСО Скопје бр. 02-1367 од 29.02.2016 година.
- 16) Потврда дека над друштвото не е отворена постапка за стечај со бр. 0806-50/150120180066606 издадена на 22.11.2018 година издадена од Централниот регистар на Република Северна Македонија и Потврда дека не е отворена постапка за ликвидација бр. 0807-50/150120180066607 од 22.11.2018 година издадена од Централниот регистар на Република Северна Македонија (прилог 16 кон барањето),
- 17) Список на лиценци за вршење на енергетски дејности кои му се издадени на АД МЕПСО Скопје (прилог 17 кон барањето),
- 18) Организациона структура на АД МЕПСО Скопје и податоци со број на извршители во поодделни сектори, како и податоци за бројот, образованието и стручната оспособеност на лицата кои што раководат и непосредно ракуваат со уреди и постројки со кои се врши дејноста и Правилник за внатрешна организација на АД МЕПСО Скопје од У.О.бр. 02-8926/3-1 од 27.11.2018 година (прилог 18 кон барањето),
- 19) Список на основните средства преку кои ја врши дејноста и кои се во сопственост на АД МЕПСО Скопје, или кои што по друг правен основ ги користи, со прилог Табели: ТФ 3, ТФ 4, ТФ 5, ТФ 6, ТФ 7 и ТФ 8 (прилог 19 кон барањето),
- 20) Доказ за правото на сопственост, односно право на користење на основните средства преку кои ја врши дејноста и/или доказ дека е започната постапка за упис на правото на сопственост и/или евиденција на недвижностите преку кои се врши дејноста во Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија - преглед на запишани трафостаници и имотни листови (прилог 20 кон барањето),
- 21) Изјава од Сашо Василевски - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор за веродостојност на доставените податоци, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, со бр. УЗП 10978/2018 на 21.11.2018 година (прилог 21 кон барањето).

II.3. Регулаторната комисија за енергетика, постапувајќи по барањето за сертификација и приложената документација утврди определени недостатоци по што на 12 декември 2018 година донесе Решение бр.12-2259/3 со кое утврди дека барањето за сертификација е нецелосно и не се доставени сите потребни документи, податоци и информации и го задолжи АД МЕПСО Скопје истите да ги достави во рок од 30 дена од приемот на Решението односно најдоцна до 19 јануари 2019 година. Регулаторната комисија за енергетика го објави Решението бр.12-2259/3 на своја веб страница и го достави до АД МЕПСО Скопје.

II.3.1. АД МЕПСО Скопје на 18 јануари 2019 година постапи по Решението бр.12-2259/3 и до Регулаторната комисија за енергетика ги достави побараните документи, податоци и информации, со што го комплетираше барањето за сертификација. Дополнително беа доставени:

- 1) Програма за усогласеност на АД МЕПСО Скопје во однос на обврските кои произлегуваат од сопственичко раздвојување бр. 02-357 од 18.01.2019 година, (прилог 22 кон барањето)
- 2) Корегиран список на државни органи кои имаат контрола или некое друго право врз АД МЕПСО Скопје, како и образложение дека не е контролиран од друг државен орган или трето лице (прилог 23 кон барањето)
- 3) Статутарна одлука за изменување и дополнување на статутот на АД МЕПСО Скопје бр. 0201-11247/1 од 02 ноември 2018 година (Службен весник на РМ бр. 206/18), (прилог 24 кон барањето)
- 4) Коририган список на членови на управен одбор и надзорен одбор на АД МЕПСО Скопје, (прилог 25 кон барањето)
- 5) Коририган список на лиценци за вршење на енергетски дејности кои му се издадени на АД МЕПСО Скопје кои се во сила, (прилог 26 кон барањето)
- 6) Преглед на трансформаторски станици, (прилог 27 кон барањето)
- 7) Преглед на далекуводи, (прилог 28 кон барањето)
- 8) Преглед на трансформаторски станици со забелешка, (прилог 29 кон барањето)
- 9) Имотни листови во оригинал и Барање за запишување на правото на сопственост во катастарот на недвижности бр.02-314 од 17 јануари 2019 година, (прилог 30 кон барањето)
- 10) Одлука за основање на друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје бр. 02-5479/1 од 31.08.2018 година, (прилог 31 кон барањето)
- 11) Одлуки за избор (прилог 32 кон барањето):
 - Одлука за избор на Сашо Василевски за претседател и генерален директор на АД МЕПСО Скопје, НО бр. 02-9300/3-1 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Билен Саљиџи за член на управниот одбор и заменик на генерален директор на АД МЕПСО Скопје, НО бр. 02-9300/3-2 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Ненад Крстевски за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за правни и општи работи во дирекција, НО бр. 02-9300/3-3 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Борко Алексоски за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за управување за електропреносниот систем, НО бр. 02-9300/3-4 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Сашо Стефановски за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за пренос на електрична енергија, НО бр. 02-9300/3-5 од 13.12.2018 година,

- Одлука за избор на Томи Божиновски за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за информациона технологии и телекомуникации во дирекција, НО бр. 02-9300/3-7 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Магдалена Чижбаноска Вангелов за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за финансиски работи во дирекција, НО бр. 02-9300/3-8 од 13.12.2018 година,
 - Одлука за избор на Симон Шутиновски за член на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и директор за управување со пазарот на електрична енергија, НО бр. 02-9300/3-6 од 13.12.2018 година,
- 12) Одлука за отповикување и избор на членови на надзорниот одбор на Операторот на електропреносниот систем на Македонија АД за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост (АД МЕПСО Скопје во државна сопственост) од 19.10.2018 година. (прилог 33 кон барањето),
- 13) Одлука за пренос на акции од сопственост на Влада на Република Македонија во сопственост на Министерството за транспорт и врски бр. 44-6841/1 од 24 јули 2018 година. (прилог 34 кон барањето).

II.3.2. Регулаторната комисија за енергетика по разгледување на целокупно доставената документација во постапката по барањето за сертификација, констатираше дека доставената документација е уредна и целосна и утврди исполнетост на барањата кои се пропишани со Законот за енергетика. Согласно член 75 став (4) од Законот за енергетика и член 5 став (1) од Правилникот за сертификација, Регулаторната комисија за енергетика изготви предлог одлука за сертификација со фактичката состојба на 27 март 2019 година и ја достави до Секретаријатот на Енергетската заедница.

II.3.3. На 17 јуни 2019 година, Регулаторната комисија за енергетика го доби Мислењето бр. 3/19 за сертификацијата на МЕПСО издадено од Секретаријатот на Енергетската заедница (Opinion 3/19 pursuant to Article 3(1) of Regulation (EC) No 714/2009 and Article 10(6) of Directive 2009/72/EC – North Macedonia – Certification of MEPSO). Со мислењето Секретаријатот даде целосна поддршка на процесот на сертификација на АД МЕПСО Скопје, со укажувања за допрецизирање на одредени делови во одлуката, а особено во однос на докажување на одвоеноста и независноста на Министерството за транспорт и врски како сопственик на АД МЕПСО Скопје од останатите органи на извршната власт.

II.3.4. На 31 јули 2019 година, АД МЕПСО Скопје ја извести Регулаторната комисија за енергетика дека се променети членовите на надзорниот и управниот одбор на АД МЕПСО Скопје и во прилог на известувањето достави:

- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/3-1 од 26 јули 2019 година за избор на Ева Шуклева за претседател на управниот одбор и генерален директор на АД МЕПСО Скопје и
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/3-2 од 26 јули 2019 година за избор на Љупчо Зиков за член на управниот одбор и директор за финансиски работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје.

На 31 јули 2019 година, Регулаторната комисија за енергетика, по службена должност извади нови тековни состојби за АД МЕПСО Скопје и АД ЕСМ Скопје и на 7 август 2019 година Регулаторната комисија за енергетика побара од АД МЕПСО Скопје и АД ЕСМ Скопје дополнителна документација во врска со настанатите промени во надзорниот и управниот одбор.

На 7 август 2019 година, АД ЕСМ Скопје постапи по барањето на Регулаторната комисија за енергетика и достави:

- 1) Одлука на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје НО бр.02-3765/31/2 од 22 јули 2019 година за отповикување на следните членови на управниот одбор на АД ЕСМ Скопје:
 - Драган Миновски, претседател и генерален директор на АД ЕСМ Скопје и
 - Иван Трпески, член на управен одбор и директор за развој и инвестиции на АД ЕСМ Скопје,
- 2) Одлука на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје НО бр.02-3765/31/1 од 22 јули 2019 година за избор на Васко Ковачевски за претседател на управен одбор и генерален директор на АД ЕСМ Скопје,
- 3) Одлука на Владата во својство на Собрание на акционери на АД ЕСМ Скопје бр.24-5548/1 од 17 јули 2019 година за отповикување на Садудин Ибраими од должноста независен член на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје,
- 4) Одлука на Владата во својство на Собрание на акционери на АД ЕСМ Скопје бр.24-5904/1 од 24 јули 2019 година за избор на членови на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје, и тоа:
 - Игор Петков, за член и
 - Фросина Крстевска за независен член.

На 8 август 2019 година АД МЕПСО Скопје постапи по барањето на Регулаторната комисија за енергетика и достави:

- Список на членови на управниот одбор и надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје (дополнување на прилог 4 кон барањето),
- Изјави заверени кај нотар од членовите на управниот одбор дека не се членови на орган на управување, односно на орган на надзор, односно вработени во друштво коешто врши производство на електрична енергија и/или природен гас, како и трговија и снабдување со електрична енергија и/или природен гас или во друштво коешто има можност за директно или индиректно влијание врз одлучувањето во тоа друштво (дополнување на прилог 10 кон барањето):
 - изјава од Ева Шуклева - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 7792/2019 од 8 август 2019 година,
 - изјава од Љупчо Зиков - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 7794/2019 од 8 август 2019 година,
- Изјави заверени на нотар од членовите на управниот одбор и надзорниот одбор дека во постапка за донесување на одлуки согласно закон, не бараат ниту прифаќаат упатства или насоки од Владата или друг државен орган, освен во случаите утврдени во Законот за енергетика (дополнување на прилог 11 кон барањето):

- изјава од Ева Шуклева - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 7791/2019 на 8 август 2019 година,
- изјава од Љупчо Зиков - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција, заверена на нотар Ана Брашнарска Скопје, бр. УЗП 7793/2019 на 8 август 2019 година,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-1 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Сашо Василевски од функцијата претседател на управниот одбор и генерален директор на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-2 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Ненад Крстевски од функцијата член на управен одбор и директор за правни и општи работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-3 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Томи Божиновски од функцијата член на управен одбор и директор за информациона технологии и телекомуникации во дирекција на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-4 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Магдалена Чижбановска Вангелов од функцијата член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје,
- Оставка на Ева Шуклева од функцијата член и претседател на надзорен одбор на АД МЕПСО Скопје бр.02-6774/1 од 25 јули 2019 година, доставена до Собрание на акционери на АД МЕПСО Скопје.
- Одлука од надзорен одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/1 од 26 јули 2019 година за избор на Николче Ацески за претседател на надзорен одбор на АД МЕПСО Скопје.

II.3.5. По добивање на мислењето од делот II.3.3. и дополнителната документација од делот II.3.4. Регулаторната комисија за енергетика ги зеде предвид укажувањата на Секретаријатот на Енергетската заедница и пристапи кон донесување на оваа одлука за сертификација.

III. НАОДИ

Во постапката за сертификација на АД МЕПСО Скопје, земајќи ги предвид сите доставени документи, податоци и информации, Регулаторната комисија за енергетика ги утврди фактите како што следи:

III.1. АД МЕПСО Скопје и други вршители на енергетска дејност во државна сопственост или врз коишто државата остварува контрола

Со донесување на Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија од 2004 година, се создадоа услови за преобразба на дотогаш вертикално интегрираното претпријатие за производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија Акционерското друштво за производство, пренесување и дистрибуција на електрична енергија „Електростопанство на Македонија“ во државна сопственост, Скопје.

Врз основа на член 518 став (4), а во врска со член 417, став (3) од Законот за трговските друштва и член 4 од Законот за преобразба на Електростопанство на Македонија, Владата во својство на Собрание на акционери на седницата одржана на 27 септември 2004 година донесе Одлука за поделба на АД „Електростопанство на Македонија“ во државна сопственост, Скопје со раздвојување со основање, со која АД „Електростопанство на Македонија“ се подели на две акционерски друштва со раздвојување со основање и тоа:

- АД ЕСМ Скопје – акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија, во државна сопственост, и
- АД МЕПСО Скопје - акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем на Македонија, во државна сопственост.

Видно од Решението за упис во Трговскиот регистар ТРГ бр. 5987/05 од 9 септември 2005 година, со Одлука на Владата бр. 19-2626/1 од 30 јуни 2005 година за реструктурирање на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање како и со Одлуката на Влада за потврдување на Планот за поделба на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање бр.19-3244/2 од 29 август 2005 година се потврди Планот за поделба на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање УО бр.02-3856/15/1 донесен од управниот одбор на АД ЕСМ Скопје на 4 јули 2005 година, се издвои и основа:

- АД ЕЛЕМ Скопје, акционерско друштво за производство на електрична енергија, во државна сопственост.

Видно од Решението за упис во Трговскиот регистар ТРГ бр. 5987/05 од 9 септември 2005 година со Одлука на Владата бр. 19-2880/1 од 19 јули 2005 година за статусна промена на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање како и со Одлуката на Влада за потврдување на Планот за изменување и дополнување на планот поделба на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање бр.19-3244/3 од 29 август 2005 година се потврди Планот за изменување и дополнување на планот за поделба на АД ЕСМ Скопје со издвојување со основање УО бр.02-4180/17/1 донесен од управниот одбор на АД ЕСМ Скопје на 22 јули 2005 година, се издвои и основа:

- АД ТЕЦ Неготино, акционерско друштво за производство на електрична енергија, во државна сопственост.

По издвојувањето на АД ЕЛЕМ Скопје и АД ТЕЦ Неготино од АД ЕСМ Скопје, АД ЕСМ Скопје продолжува да ги врши дејностите дистрибуција и снабдување со електрична енергија.

Поделбата и реорганизацијата на АД „Електростопанство на Македонија“ беше еден од предусловите за либерализација на електроенергетскиот сектор и создавање на услови за приватизација на одредени компоненти од компанијата.

Во насока на приватизација на електродистрибутивниот сектор во државата, на седницата одржана на 26 јануари 2005 година, Владата донесе Одлука за отпочнување постапка за приватизација на АД ЕСМ Скопје бр.19-267/1, со која е утврдено приватизацијата на АД ЕСМ Скопје да се изврши преку продажба на најмалку 51% од акциите на АД ЕСМ, Скопје на стратешки инвеститор.

Приватизацијата на АД ЕСМ Скопје се спроведе во периодот од декември 2005 година до март 2006 година, преку транспарентна меѓународна аукција. Меѓународниот тендер за приватизација на мнозински пакет акции на АД ЕСМ Скопје беше објавен на 9 декември 2005 година, на кој интерес за учество пројавија седум компании - чешката CEZ, италијанската ENEL, австриската EVN AG, германските RWE и EnBW, корејската корпорација Samsung и американската корпорација AES. Откако беа отфрлени во претквалификацијата корејската, американската корпорација и германската EnBW поради неисполнување на условите, за учество во трка за купување на мнозинскиот пакет останаа четири компании: EVN AG - дистрибуција на долна Австрија, CEZ – чешкото електростопанство, RWE Energy AG - Дортмунд, Германија и ENEL- италијанското електростопанство. Австриската компанија EVN AG победи на тендерот за продажба на мнозинскиот пакет акции на АД ЕСМ Скопје, по што Владата и австриската компанија EVN AG на 17 март 2006 година, го потпишаа купопродажниот договор за мнозинскиот пакет акции на АД ЕСМ Скопје.

По спроведената приватизација на АД ЕСМ Скопје, каде мнозински сопственик на акциите станува EVN AG, останатите три субјекти кои беа формирани при поделбата и реорганизацијата на вертикално интегрираното друштво АД „Електростопанство на Македонија“ остануваат во државна сопственост.

Согласно член 2 од Законот за сопственост и други стварни права („Службен весник на Република Македонија“ бр. 18/01, 92/08, 139/09 и 35/10) државата може да стекнува право на сопственост под услови и на начин предвидени со закон. Согласно член 112 став 2 од истиот Закон, правото на сопственост може да се стекне и со одлука на надлежен државен орган, на начин и под услови определени со закон. Функциите на државата, вклучително и стекнувањето, користењето, управувањето и располагањето со нејзината сопственост се остваруваат преку органите на државната власт.

Согласно член 2 став (4) од Законот за приватизацијата на државниот капитал во претпријатијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/96, 25/99, 81/99, 49/2000, 6/02, 31/03, 38/04, 74/05 и 123/12), под државен капитал се сметаат акциите и уделите на Република Македонија и органите на државната власт во претпријатијата и банките, односно трговските друштва стекнати по различни основи во согласност со закон. Со член 2-а од овој закон е утврдено дека под органи на државна власт се подразбираат и министерствата и другите органи на државната управа. Според член 3 од истиот закон, за вредноста на државниот капитал трговските друштва и издаваат на Република Македонија, односно на органите на државната власт обични акции или потврди за удели.

Со член 8, точка 6) од Законот за Владата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16 и 140/18) е утврдено дека Владата одлучува за располагањето и користењето на државниот капитал во согласност со закон.

Имајќи ги предвид одредбите од член 3 став (1) од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и стварите во општинска сопственост, односно дека со стварите во државна сопственост што ги користат државните органите и правните лица основани од државата располага Владата, Владата е сопственик на акциите во АД ЕСМ Скопје и АД ТЕЦ Неготино од

нивното основање до денес, а се до донесување на Одлуката бр.44-6841/1 за пренос на акциите на АД МЕПСО Скопје од сопственост на Владата во сопственост на Министерството за транспорт и врски согласно член 72 став (1) и член 237 став (1) од Законот за енергетика, Владата беше сопственик и на акциите на АД МЕПСО Скопје.

Врз основа на амандманите XXXIII, XXXIV, XXXV и XXXVI на Уставот на Република Северна Македонија и Уставниот закон за спроведување на амандманите од XXXIII до XXXVI на Уставот на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6 од 12.1.2019 година), како и заклучоците на Владата донесени врз основа на усвоените извештаи на Меѓуресорската работна група за извршување на обврските од Конечната спогодба за решавање на разликите опишани во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните, називите на АД МЕПСО Скопје, АД ЕЛЕМ Скопје и МЕМО Скопје се променија што е соодветно применето и во оваа Одлука, при што називот:

- Оператор на електропреносниот систем на Македонија акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост Скопје – АД МЕПСО Скопје се смени во Оператор на електропреносниот систем на Република Северна Македонија акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост Скопје – АД МЕПСО Скопје
- Македонски оператор на пазар на електрична енергија – МЕМО ДООЕЛ Скопје се смени во Национален оператор на пазар на електрична енергија – МЕМО ДООЕЛ Скопје
- Акционерско друштво за производство на електрична енергија Електрани на Македонија во државна сопственост Скопје – АД ЕЛЕМ Скопје се смени во Акционерско друштво за производство на електрична енергија Електрани на Северна Македонија во државна сопственост Скопје – АД ЕСМ Скопје.

III.1.1. АД МЕПСО Скопје

III.1.1.1. Сопственичка структура

АД МЕПСО Скопје како прво основан од четирите правни наследници на државното вертикално интегрираното претпријатие АД „Електростопанство на Македонија“ е впишано во Трговскиот регистар на надлежниот суд во Скопје на 31 декември 2004 година.

Врз основа на увидот во Акционерската книга (прилог 5 кон барањето) се утврди дека основачкиот капитал на АД МЕПСО Скопје изнесува 3.059 милијарди денари (49.8 милиони евра) поделен во 3.059.393 акции со право на глас со номинална вредност од 1.000 денари по акција.

Секоја обична акција му дава на нејзиниот сопственик право на глас за прашањата за кои гласаат акционерите на АД МЕПСО Скопје.

Согласно член 278 од Законот за трговски друштва, обичните акции се акции кои им даваат на нивните сопственици:

- право на глас во собранието на друштвото;
- право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
- право на исплата на дел од остатокот од ликвидациона, односно стечајната маса на друштвото.

За исполнување на обврските од Законот за енергетика во однос на сопственичко раздвојување на вршителите на енергетски дејности, се спроведе постапка за пренос на сопственоста на акциите на АД МЕПСО Скопје. Согласно член 237 став (1) од Законот за енергетика, Владата како единствен сопственик на акциите на АД МЕПСО Скопје и АД ЕЛЕМ Скопје од 2004 година, на 24 јули 2018 година донесе Одлука бр.44-6841/1 за пренос на акциите на АД МЕПСО Скопје од сопственост на Владата во сопственост на Министерството за транспорт и врски, согласно која се изврши сопственичко раздвојување на АД МЕПСО Скопје како оператор на електропреносниот систем на Република Македонија, односно Владата престана да биде единствен акционер на друштво кое врши дејност производство, снабдување и трговија со електрична енергија и на друштво кое врши пренос на електрична енергија. (прилог 34 кон барањето)

Акциите на АД МЕПСО Скопје се во сопственост на Министерство за транспорт и врски и истите се запишани во Централен депозитар за хартии од вредност на Република Македонија на 1 август 2018 година, а врз основа на член 237 ставови (1) и (2) од Законот за енергетика. Согласно член 72, став (2) од Законот за енергетика Министерството за транспорт и врски како единствен акционер во Собранието на акционери на АД МЕПСО Скопје е самостојно при донесување на одлуки за избор на орган на надзор и не смее да бара ниту да прифаќа упатства или насоки од Владата или друг државен орган.

Правата и обврските на Собранието на АД МЕПСО Скопје ги врши Министерството за транспорт и врски како единствен акционер. Собранието на акционери своите права и обврски ги врши на начин утврден со член 383 од Законот за трговски друштва и Статутот на АД МЕПСО Скопје. Врз основа на член 47 од Законот за организација и работа на органите на државната управа е утврдено дека со работата на министерството раководи министер, а според член 49 од овој закон министерот го претставува министерството, согласно наведеното со Собранието на акционери претседава министерот за транспорт и врски, а во случај на негово отсуство или спреченост претседава лице од него ополномоштено на начин и во постапка предвидена согласно член 392 од Законот за трговски друштва.

Собранието на акционери се свикнува во случаите определени со Закон за трговски друштва, како и кога тоа го бара интересот на АД МЕПСО Скопје и на Министерството за транспорт и врски.

Собранието на акционери одлучува само за прашања изречно определени со Законот за трговски и друштва и Статутот на АД МЕПСО Скопје (прилог 3 кон барањето), а особено за:

- Измена на Статутот на АД МЕПСО Скопје,
- Одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на АД МЕПСО Скопје во претходната деловна година и одлучувањето за распределба на добивката,
- Избор и отповикување на членовите на надзорен одбор,

- Промена на правата врзани за одделни видови и родови акции,
- Одобрување на работата и на водењето на работењето со АД МЕПСО, на членовите на управниот одбор и надзорниот одбор,
- Назначување на овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи на АД МЕПСО Скопје
- Преобразба на АД МЕПСО Скопје во друга форма на друштво и за статусните промени на АД МЕПСО Скопје,
- Престанување на АД МЕПСО Скопје, и
- Одлучување за покривање на загубата.

Од друга страна, Собранието на акционери не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно од областа на работењето на друштвото што се во надлежност на органите на управување.

III.1.1.2. Надзорен и управен одбор

Управувањето со АД МЕПСО Скопје е организирано во двостепен систем со надзорен одбор и управен одбор. Надзорниот одбор врз основа на Законот за трговски друштва и Статутот на АД МЕПСО Скопје, врши контрола и надзор над работата на управниот одбор, и согласно Статутот управниот одбор има најшироки овластувања за одлучување и управување со АД МЕПСО Скопје. Членовите на надзорниот одбор ги избира Собранието на акционери на АД МЕПСО Скопје, додека членовите на управниот одбор ги избира надзорниот одбор. Управниот одбор е составен од претседател на управниот одбор кој воедно е и генерален директор, заменик на генералниот директор, како и директори на секторите и подружниците во состав на АД МЕПСО Скопје.

Надзорниот одбор врши надзор врз управувањето со АД МЕПСО Скопје. Надзорниот одбор може да врши увид и да ги проверува книгите и документите на АД МЕПСО Скопје, како и имотот, особено благајната и хартиите од вредност.

Надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје се состои од седум членови, од кои два члена се независни. При изборот на членовите на надзорниот одбор се назначува кои членови се избираат како независни членови на надзорниот одбор. Надзорниот одбор од редот на своите членови, со мнозинство гласови од вкупниот број на членовите на надзорниот одбор избира претседател на надзорниот одбор. Мандатот на членовите на надзорниот одбор изнесува четири години.

На седницата на Собранието на акционери на АД МЕПСО Скопје одржана на 19 октомври 2018 година, врз основа на член 383 став (1) точка 3), член 363 ставови (1) и (3), како и член 390 став (4) од Законот за трговските друштва, а во врска со член 72 ставови (1) и (2) од Законот за енергетика, Министерството за транспорт и врски во својство на сопственик на АД МЕПСО Скопје донесе Одлука за отповикување и избор на членови на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје (прилог 33 кон барањето) со која за членови на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје се избрани:

- М-р Ева Шуклева - член на надзорен одбор,
- Д-р Снежана Чундева Петровска - член на надзорен одбор,

- Д-р Николче Ацевски - член на надзорен одбор,
- Назиф Буши - член на надзорен одбор,
- Д-р Даме Коруноски - член на надзорен одбор,
- Дарко Тасев - независен член на надзорен одбор и
- Мусли Муслиу - независен член на надзорен одбор.

Ева Шуклева е избрана за претседател на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје.

Заради поднесената оставка од Ева Шуклева од 25 јули 2019 година и нејзиното назначување за претседател на управниот одбор, надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје, со Одлука НО бр.02-4190/1 од 26 јули 2019 година го избра Николче Ацевски за претседател на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје.

Претседателот на надзорниот одбор ги свикува состаноците и претседава со нив и е одговорен за водење на евиденција на состаноците и за организацијата на други начини на работа и одлучување на надзорниот одбор. Ако претседателот на надзорниот одбор од кои да е причини не е во можност да ја врши функцијата претседател или ако е отсутен, со состаноците на надзорниот одбор претседава член на надзорниот одбор избран со мнозинство гласови од присутните членови на надзорниот одбор. Надзорниот одбор може да одлучува и без одржување на состанок, ако сите членови дадат согласност за одлуката која што се донесува без одржување на состанок. Надзорниот одбор работи ако се присутни најмалку половина од вкупниот број на членови.

Надзорниот одбор може во секое време да го разреши претседателот и да избере нов претседател на надзорен одбор.

Одлуките на надзорниот одбор се сметаат за донесени ако за нив гласале повеќе од половина од вкупниот број на членови на надзорниот одбор.

Претседателот на управниот одбор ги свикува состаноците и претседава со нив и е одговорен за водење на записникот и за организацијата на други форми преку кои управниот одбор одлучува и работи. Ако претседателот на управниот одбор од кои да е причини не е во можност да ја врши функцијата претседател или ако е отсутен, со состаноците на управниот одбор претседава член на управниот одбор именуван од надзорниот одбор.

Управниот одбор може да одлучува и без одржување на состанок, ако сите членови дадат согласност за одлуката која што се донесува без одржување на состанок.

Управниот одбор работи ако се присутни најмалку половина од вкупниот број на членови.

Одлуките на управниот одбор се сметаат за донесени ако за нив гласале повеќе од половина од вкупниот број на членови на управниот одбор.

Согласно член 19 од Статутот на АД МЕПСО Скопје (прилог 3 кон барањето), Управниот одбор на АД МЕПСО Скопје ги има следните надлежности:

- донесува програма за развој, годишен план за работа и годишен финансиски план на АД МЕПСО,

- ја утврдува деловната политика,
- на барање на Собранието на акционери подготвува општи акти и одлуки чие донесување е во надлежност на Собранието на акционери,
- назначува раководни лица кои го вршат секојдневното водење на работењето на АД МЕПСО Скопје,
- поднесува иницијатива за изменување и дополнување на Статутот на АД МЕПСО Скопје,
- донесува одлуки за инвестиции
- донесува одлуки за давање односно земање на кредити во врска со остварување на Планот,
- одобрува склучување на договори од поголемо значење и со подолг период на траење,
- одлучува за внатрешната организација на АД МЕПСО и систематизација на работните места,
- подготвува предлог електроенергетски биланс,
- одлучува за употреба на посебна резерва
- донесува програма за економски, технолошки, структурални и други промени кои предизвикуваат потреба од намалување на бројот на вработените,
- одлучува за прашања од областа на одбраната и донесува електроенергетски биланс во услови на војна,
- одлучува по приговорите за заштита на правата на работниците, во случаи утврдени со закон,
- одлучува за преземање на мерки за заштита при работа и противпожарна заштита,
- одлучува за преземање на електроенергетски објекти,
- донесува програми и мерки поврзани со заштита на животната средина,
- се грижи и презема потребни дејствија за исполнување на со закон пропишани обврски на АД МЕПСО Скопје,
- одлучува за именување и разрешување на членовите на комисиите, предвидени со актите на АД МЕПСО Скопје,
- одлучува за вршење на попис на средствата, побарувањата и обврските,
- формира комисии од редот на членовите на управниот одбор и од други лица,
- одлучува за набавка на основни средства,
- одлучува за расходување и отуѓување на основни средства,
- одлучува за издавање на основните средства на АД МЕПСО Скопје под закуп,
- ги определува работните места на кои странски државјани не можат да засноваат работен однос,
- ги утврдува работните места со услови на работа потешки од нормалните,
- одлучува за барањата од надлежни органи и институции,
- ги определува овластените потписници на АД МЕПСО Скопје,
- одлучува за склучување на колективен договор,
- донесува Деловник за работа,
- донесува одлуки за финансиска помош, спонзорства и донации,
- поднесува извештај за работењето до надзорниот одбор еднаш на три месеци,
- поднесува годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работењето на АД МЕПСО Скопје по истекот на деловната година, и

- врши и други работи кои не се во надлежност на Собранието и надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје.

Со претходно одобрение на надзорниот одбор, управниот одбор одлучува и за:

- затворање (престанување) или пренос на претпријатие или на негов дел што учествува со над 10% во приходот на АД МЕПСО Скопје
- намалување или проширување на предметот на работење на АД МЕПСО Скопје,
- суштествени внатрешни организациони промени на АД МЕПСО Скопје што се определуваат со акт на АД МЕПСО Скопје,
- воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за АД МЕПСО Скопје или нејзино прекинување,
- основање и престанување на трговско друштво што учествува со над една десетина во основната главнина на АД МЕПСО Скопје,
- донесување на годишна инвестициона програма, план за јавни набавки, доделување на финансиска помош како што се заеми, донации, спонзорства, за износи над 50.000 ЕУР во денарска противвредност, и
- склучување на голема зделка која се однесува на имот чијашто проценета вредност е проценета над 20% до 50% од книговодствената вредност на имотот на АД МЕПСО Скопје.

Со одлуката за избор на членовите на управниот одбор, еден од членовите на управниот одбор се именува за претседател, еден за заменик и се определува кој член на управниот одбор ќе биде задолжен за која област од работењето на АД МЕПСО Скопје. Надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје на 13 декември 2018 година донесе одлуки за избор на членови на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје (прилог 32 кон барањето):

- Сашо Василевски - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-1,
- Билен Саљиџи - член на управен одбор и заменик на генерален директор, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-2,
- Ненад Крстевски - член на управен одбор и директор за правни и општи работи во дирекција, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-3,
- Борко Алексоски - член на управен одбор и директор за управување за електропреносниот систем, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-4,
- Сашо Стефановски - член на управен одбор и директор за пренос на електрична енергија, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-5,
- Томи Божиновски - член на управен одбор и директор за информативни технологии и телекомуникации во дирекција, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-7,

- Магдалена Чижбаноска Вангелов - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција, избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3-8, и
- Симон Шутиновски – член на управен одбор и директор за управување со пазарот на електрична енергија избран со Одлука донесена од страна на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр. 02-9300/3.

На 26 јули 2019 година Надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје ги донесе следните одлуки:

- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-1 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Сашо Василевски од функцијата претседател на управниот одбор и генерален директор на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-2 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Ненад Крстевски од функцијата член на управен одбор и директор за правни и општи работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-3 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Томи Божиновски од функцијата член на управен одбор и директор за информациона технологии и телекомуникации во дирекција на АД МЕПСО Скопје,
- Одлука на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје НО бр.02-4190/2-4 од 26 јули 2019 година, за отповикување на Магдалена Чижбановска Вангелов од функцијата член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје.

Исто така, Надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје со Одлука НО бр.02-4190/3-1 од 26 јули 2019 година ја избра Ева Шуклева за претседател на управниот одбор и генерален директор на АД МЕПСО Скопје, а со Одлука НО бр.02-4190/3-2 од 26 јули 2019 година го избра Љупчо Зиков за член на управниот одбор и директор за финансиски работи во дирекција на АД МЕПСО Скопје.

Врз основа на дополнително доставената документација, управниот одбор на АД МЕПСО Скопје, го сочинуваат следните членови:

- Ева Шуклева - претседател на управен одбор на АД МЕПСО Скопје и генерален директор,
- Билен Саљиџи - член на управен одбор и заменик на генерален директор,
- Борко Алексоски - член на управен одбор и директор за управување за електропреносниот систем,
- Сашо Стефановски - член на управен одбор и директор за пренос на електрична енергија,
- Љупчо Зиков - член на управен одбор и директор за финансиски работи во дирекција и
- Симон Шутиновски – член на управен одбор и директор за управување со пазарот на електрична енергија.

Мандатот на членовите на управниот одбор изнесува четири години.

Во Статутарната одлука за изменување и дополнување на статутот на АД МЕПСО Скопје бр. 0201-11247/1 од 2 ноември 2018 година (прилог 24 кон барањето), е наведено дека по издавањето на

лиценца од страна на Регулаторната комисија за енергетика за вршење дејност организирање и управување со пазар на електрична енергија на MEMO ДООЕЛ Скопје, од статутот на АД МЕРСО Скопје ќе биде избришан членот на управниот одбор на АД МЕРСО Скопје кој е одговорен за пазарот на електрична и носи назив директор за управување со пазарот на електрична енергија.

III.1.1.3. Службеник за усогласеност

Согласно член 74 став (2) од Законот за енергетика, надзорниот одбор по претходно одобрение на Регулаторната комисија за енергетика го именува Службеникот за усогласеност.

Согласно член 74, став (5) од Законот за енергетика, Регулаторната комисија за енергетика со Решение бр. 02-1709/1 од 31 август 2018 година ги одобри условите со кои се уредува мандатот и условите за вработување на службеникот за усогласеност, вклучувајќи го и времетраењето на неговиот мандат или вработување, со цел да се обезбедат независноста, како и сите потребни услови за остварување на неговите овластувања и извршување на неговите должности.

Согласно член 74, став (2) од Законот за енергетика АД МЕРСО Скопје на ден 14 декември 2018 година со допис бр. 02-9350, достави на одобрување до Регулаторната комисија за енергетика предлог за назначување на Александар Чеботарев за службеник за усогласеност во АД МЕРСО Скопје, заведено со бр.03-2386/1 од 14 декември 2018 година.

Во прилог на дописот, АД МЕРСО Скопје достави Одлука на надзорниот одбор на АД МЕРСО Скопје бр.02-9300/4 од 13 декември 2018 година со која се именува Александар Чеботарев за службеник за усогласеност во АД МЕРСО Скопје, а која ќе произведе правно дејство по одобрување на назначувањето од страна на Регулаторната комисија за енергетика. Одлуката бр.02-9300/4 од 13 декември 2018 година е донесена од надзорниот одбор на АД МЕРСО Скопје по спроведување на конкурс за именување на службеник за усогласеност бр.02-8935 од 28 ноември 2018 година. Исто така, во прилог на дописот, АД МЕРСО Скопје достави и кратка биографија и дополнителна документација за Александар Чеботарев.

На ден 17 декември 2018 година Регулаторната комисија за енергетика одржа седница на која донесе Решение за одобрување на назначување на службеник за усогласеност на АД МЕРСО Скопје бр. 03-2386/2 од 17 декември 2018 година со кое го одобри назначувањето на Александар Чеботарев за службеник за усогласеност на АД МЕРСО Скопје.

Службеникот за усогласеност во рамки на своите овластувања утврдени согласно Законот за енергетика, Статутот на АД МЕРСО Скопје и Правилникот за работењето, овластувањата, правата и обврските на службеникот за усогласеност е должен:

- континуирано да ги следи и оценува деловните активности на надзорниот одбор и управниот одбор на АД МЕРСО Скопје заради процена и утврдување на нивната независност при постапувањето, како и заради процена на ризикот од евентуална неусогласеност на нивните активности со важечките законски и/или подзаконски прописи, Програмата за усогласеност, Статутот и другите акти на АД МЕРСО Скопје,

- да прави процена на изложеноста на ризик од појава на било каков облик на перење на пари и/или корупција и да презема мерки за превенција и нивно спречување во согласност со важечките законски прописи за спречување на корупција и за спречување на перење пари. За оваа цел соработува со внатрешната ревизија и стручните служби на АД МЕПСО Скопје,
- да го извести надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје во одредени ситуации доколку има потенцијален или постоечки судир на интереси на вработените во АД МЕПСО Скопје,
- да обезбеди консултации во однос на спречување и/или отстранување на постоечкиот судир на интереси, како и да предлага превентивни и/или корективни мерки,
- да врши едукација, советување, обуки и информирање на надзорниот одбор, управниот одбор и вработените на АД МЕПСО Скопје со цел законито постапување во согласност со начелата за независност, транспарентност и непристрасност при работењето, превенција од секаков облик на перење на пари и/или корупција, како и имплементација и почитување на Програмата за усогласеност,
- да присуствува на седниците на управниот одбор на АД МЕПСО Скопје доколку согласно доставениот дневен ред за таа седница процени дека се содржани точки кои се во рамките на неговите обврски и овластувања, и дека е потребно да присуствува на истата,
- да присуствува на седниците на надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје доколку согласно доставениот дневен ред за таа седница процени дека се содржани точки кои се во рамките на неговите обврски и овластувања, и дека е потребно да присуствува на истата,
- да присуствува на седниците на управниот и надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје кога се одлучува за:
 - условите поврзани со услугите за пристап и користење на електропреносниот систем кои се однесуваат на цените за користење, распределбата на преносниот капацитет и управувањето со загушувањата,
 - проектите поврзани со управување, одржување и развој на електропреносниот систем, вклучувајќи ги и инвестициите во интерконективните водови, и
 - набавката или продажбата на електрична енергија неопходна за функционирање на електропреносниот систем, вклучувајќи ги и системските услуги за балансирање.
- да го следи исполнувањето на обврските на вработените за реализација на Програмата за усогласеност,
- да осигурува безбедно, одговорно и соодветно управување со податоците водејќи сметка за доверливост на истите, како и за заштита на личните податоци согласно позитивните законски и подзаконски прописи,
- да врши проценка за потребата од измена и дополнување на интерните акти на АД МЕПСО Скопје и да предлага донесување на нови интерни акти,
- да соработува со секторите/подружниците во АД МЕПСО Скопје и нивните стручни оддели/служби/одделенија,
- да ја следи усогласеноста на процесот на работа во АД МЕПСО Скопје согласно Законот за енергетика и другата позитивна законска регулатива и каде е што е потребно да презема дополнителни корективни мерки и активности,
- да врши и други работи согласно Законот за енергетика, Статутот на АД МЕПСО Скопје и Програмата за усогласеност.

Согласно член 74 став (4) од Законот за енергетика, надзорниот одбор може, по претходно одобрение од Регулаторната комисија за енергетика, да го разреши службеникот за усогласеност. По барање на Регулаторната комисија за енергетика, надзорниот одбор го разрешува службеникот за усогласеност заради неисполнување на условите за независност или стручност.

III.1.1.4. Организациона структура

Согласно Правилникот за внатрешна организација на АД МЕПСО Скопје (прилог 18 кон барањето), работите и задачите се групирани според видот, обемот, сложеноста, нивната меѓусебна поврзаност и другите карактеристики на работите и задачите, видот и степенот на стручна подготовка и другите услови потребни за нивното извршување. Со внатрешната организација на друштвото утврдени се следните организациони облици:

- 1) Службеник за усогласеност
- 2) Дирекција на друштвото во рамки на која се формирани следните организациони единици:
 - кабинет на генерален директор,
 - кабинет на заменик генерален директор,
 - сектор за правни и општи работи,
 - сектор за финансиски работи, и
 - сектор за информациона технологии и телекомуникации.
- 3) АД МЕПСО Скопје своето работење го извршува преку три подружници:
 - подружница оператор на преносна мрежа,
 - подружница оператор на електроенергетскиот систем, и
 - подружница оператор на пазар на електрична енергија.

Во рамки на подружниците се предвидени следните организациони единици: кабинет, оддел, служба, одделение, работилница, регионален центар, ТС, ДВ екипа.

Во Статутарната одлука за изменување и дополнување на статутот на операторот на електропреносниот систем на Македонија, Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост Скопје, бр. 0201-11247/1 од 2.11.2018 година (прилог 24 кон барањето) е наведено дека по издавањето на лиценца од страна на Регулаторната комисија за енергетика за вршење дејност организирање и управување со пазар на електрична енергија на МЕМО ДООЕЛ Скопје, од статутот на АД МЕПСО од предмет на работење на АД МЕПСО Скопје ќе ја избрише дејноста организирање и управување со пазар на електрична енергија.

4) Човечки ресурси

Заради варијациите во бројот на вработени, Регулаторната комисија за енергетика побара од страна на АД МЕПСО Скопје да биде доставен дополнителен, ажуриран список на вкупниот број на вработени по организациони единици во кој ќе биде наведена и нивната стручна подготовка (прилог 18 кон барањето). Заклучно со 5 март 2019 година, вкупниот број на вработени, во поодделни сектори изнесува 604 лица од кои:

- 1 службеник за усогласеност (високо образование)
- 49 вработени во кабинетот на генералниот директор (41 вработен со високо образование, 8 вработени со средна стручна спрема),
- 298 лица во подружница оператор на пренос на мрежа (57 вработени со високо образование, 222 вработени со средна стручна спрема и 19 вработени со основно образование),
- 58 лица се вработени во подружница оператор на електропреносен систем (47 вработени со високо образование, 11 вработени со средна стручна спрема),
- 16 лица се вработени во подружница оператор на пазар на електрична енергија (15 вработени со високо образование, 1 вработен со средна стручна спрема),
- 55 лица се вработени во секторот за финансиски работи (32 вработени со високо образование, 23 вработени со средна стручна спрема),
- 28 во секторот за информативни технологии и телекомуникации (14 вработени со високо образование, 14 вработени со средна стручна спрема), и
- 99 вработени во секторот за правни и општи работи (30 вработени имаат високо образование, 57 вработени се со средна стручна спрема и 12 вработени се со основно образование).

Структурата на вработените во АД МЕПСО Скопје по вид и степен на образование е следна:

- 124 електро инженери,
- 13 машински инженери,
- 15 градежни инженери,
- 17 правници,
- 34 економисти,
- 42 вработени со друг вид високо образование, и
- 359 вработени со средна стручна спрема.

Членовите на управниот одбор се со следното образование: 4 електро инженери, 1 правници и 1 економист.

Во член 3 став (3) точка 12) од Правилникот за сертификација е предвидено дека вработените кои преминале во АД МЕПСО Скопје, а извршувале раководни функции или биле членови на органи на управување, односно органи на надзор во друштва кои вршеле енергетска дејност производство на електрична енергија и/или природен гас, како и трговија и снабдување со електрична енергија и/или природен гас, во периодот од две години пред поднесување на барањето за сертификација, треба да достават изјава дека нема да пренесуваат деловно чувствителни информации на друштвата кои вршат производство на електрична енергија и/или природен гас, како и трговија и снабдување со електрична енергија и/или природен гас. Во периодот од февруари 2014 година до август 2017 година

Александар Пауноски е член на управниот одбор на АД ЕЛЕМ Скопје. Како вработен во АД МЕПСО, кој во периодот од две години пред поднесување на барањето за сертификација бил член на управен одбор на друштво кое врши енергетска дејност производство на електрична енергија во прилог на барањето за сертификација е доставена изјава од Александар Пауноски дека нема да пренесува деловно чувствителни информации на друштвото кое врши енергетска дејност производство на електрична енергија - АД ЕЛЕМ Скопје. Во периодот на вршење на функцијата член на Управен одбор на именуваниот му мирувал работниот однос во АД МЕПСО Скопје. Со Одлука број 02-4228 од 11 август 2017 година на Александар Пауноски му престанува мирувањето на работниот однос заклучно со 05.08.2017 година и од 6 август 2017 година, се враќа на работното место самостоен инженер за стратешко планирање во АД МЕПСО Скопје со склучување на договор за вработување бр. 02-4295 од 15 август 2017 година. Почнувајќи од 1 октомври 2018 година со новиот Правилник за систематизација на работни места Александар Пауновски е распореден во кабинет на генерален директор на работно место проект менаџер.

III.1.1.5. Лиценци

АД МЕПСО Скопје е носител на лиценци за:

- вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија издадена со Одлука од 14 ноември 2005 година, изменета со Одлука од 21 март 2017 година и изменета со Одлука од 12 јули 2019 година, која е со рок на важност до 14 ноември 2040 година.
- организирање и управување со пазарот на електрична енергија издадена со Одлука од 14 ноември 2005 година и изменета со Одлука од 21 март 2017 година, која е со рок на важност до 14 ноември 2040 година.

Согласно член 71 став (4) од Законот за енергетика, друштвото кое поседува лиценца за вршење на дејноста пренос на електрична енергија не може да има лиценци и не може да биде вклучено во вршење на дејностите производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија, како и не може да има лиценца за организирање и управување со пазарот на електрична енергија.

Со цел исполнување на горенаведениот услов од член 71 став (4) од Законот за енергетика, по спороведување на постапката за издавање лиценца на МЕМО ДООЕЛ Скопје за вршење на дејноста организирање и управување со пазарот на електрична енергија, Регулаторната комисија за енергетика во ист ден ќе донесе Одлука за престанување на лиценцата на АД МЕПСО Скопје за вршење на дејност организација и управување со пазарот на електрична енергија и Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност организирање и управување со пазарот на електрична енергија на МЕМО ДООЕЛ Скопје.

III.1.1.6. Обврски на АД МЕРСО Скопје како оператор на електропреносниот систем

Операторот на електропреносниот систем, во согласност со Законот за енергетика и прописите и правилата донесени врз основа на Законот за енергетика, има обврска:

- да придонесе за сигурноста во снабдувањето со електрична енергија, преку обезбедување на сигурно и доверливо функционирање на електропреносниот систем на Република Северна Македонија, како и преку обезбедување на соодветен капацитет за пренос,
- да склучи оперативни договори со операторите на соседните електропреносни системи со кои е поврзан со цел на недискриминаторен и транспарентен начин и во согласност со пропишаниот квалитет, да обезбеди сигурен, безбеден, и квалитетен пренос на електрична енергија преку електропреносната мрежа на Република Северна Македонија и да обезбеди оптимално управување со електропреносната мрежа,
- да го организира и управува пазарот на балансна енергија и да ги донесе и спроведува правилата за балансирање,
- воспоставува и води регистар на даватели на услуги за балансирање и регистар на балансно одговорни страни и балансни групи,
- во секое време да има на располагање материјални, технички и човечки ресурси, како и финансиски средства потребни за исполнување на неговите обврски во однос на развојот, надградувањето и одржувањето на електропреносниот систем,
- да ги приклучи на електропреносната мрежа производителите, потрошувачите и операторот на електродистрибутивниот систем,
- да им ги обезбеди сите информации потребни за пристап и да им обезбеди пристап на сите корисници на електропреносниот систем во согласност со Законот за енергетика,
- да ги објави на својата веб страница тарифите за пренос на електрична енергија, одобрени од Регулаторната комисија за енергетика,
- да гради нови и да ги надградува постојните интерконективни водови со соседните држави, водејќи сметка за ефикасно искористување на постојните интерконективни капацитети и рамнотежата помеѓу инвестициските трошоци и придобивките за потрошувачите,
- да ги обезбеди прекуграничните протоци на електрична енергија преку електропреносната мрежа на Република Северна Македонија во рамки на расположливиот преносен капацитет,
- да изработи годишен план за одржување на интерконективните и внатрешните далекуводи од електропреносната мрежа, усогласен со операторите на електропреносните системи во регионот и да го објави на својата веб страница,
- да изработи годишен план за одржување на внатрешните далекуводи од електропреносната мрежа, и по претходно одобрување од Регулаторната комисија за енергетика, да го објави на својата веб страница,
- да изработи конечен дневен распоред и да ги евидентира и чува податоците добиени во процесот на изработка на конечниот дневен распоред,
- да обезбеди дневно диспечирање и управување во реално време со протоците на електрична енергија, водејќи сметка за целокупното производство на електрична енергија во Република Северна Македонија, и внатрешните и прекуграничните трансакции преку електропреносниот систем, врз основа на конечниот дневен распоред,

- да обезбеди синхронизирана работа на електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија и соседните електроенергетски системи, како и размена на податоци со операторите на други електропреносни системи,
- да ја поттикнува прекуграничната размена на електрична енергија со примена на имплицитни аукции за краткорочни алокации на капацитетите и интеграција на механизмите за балансирање и резервна моќност,
- да објавува податоци и навремено да обезбеди информации од операторите на соседните електропреносни системи за расположливите преносни капацитети на интерконективните водови заради обезбедување на недискриминаторен, објективен и транспарентен пристап и користење на електропреносниот систем,
- да обезбеди инсталирање и одржување на мерните уреди и да ја мери електричната енергија на сите мерни места во точките на прием и испорака на електропреносниот систем и да ги доставува податоците од мерењата до корисниците на системот и до операторот на пазарот на електрична енергија,
- да им обезбеди пристап на корисниците на електропреносниот систем до мерните уреди што се во негова сопственост,
- да набавува системски услуги за балансирање на електропреносниот систем, согласно правилата за балансирање на електроенергетскиот систем,
- да учествува на регионалниот пазар на балансна енергија,
- да изготви правила за набавка на електрична енергија за покривање на загубите во електропреносниот систем и да ги достави до Регулаторната комисија за енергетика за одобрување,
- да набавува електрична енергија за покривање на загубите во електропреносната мрежа и електрична енергија за сопствени потреби, со цел да се обезбеди сигурно и доверливо функционирање на електропреносниот систем, по пазарни услови, на транспарентен и недискриминаторен начин,
- да набавува и продава електрична енергија за компензација со цел да се обезбеди сигурно и доверливо функционирање на електропреносниот систем, по пазарни услови, на транспарентен и недискриминаторен начин,
- да ги решава преоптоварувањата во електропреносниот систем во согласност со мрежните правила за пренос на електрична енергија,
- да обезбеди балансирање на електроенергетскиот систем и порамнување на отстапувањата и услугите за балансирање како и да ги обезбеди пресметувањето, фактурирањето и наплатата на услугите за балансирање,
- во случај на загрозување на сигурност во снабдувањето со електрична енергија, хаварии или поголеми отстапувања на потрошувачката на електрична енергија од предвидените количини, во рамките на техничките можности за пренос на електричната енергија да ги воспостави потребните измени на распоредот и времето на ангажирање на производните капацитети во Република Северна Македонија и набавката на електрична енергија, при што трошоците за набавената електрична енергија, со примена на балансниот механизам, ќе се надоместат од учесниците на пазарот на електрична енергија коишто предизвикале отстапување,

- да обезбеди доверливост на деловните податоци на корисниците на електропреносниот систем, и
- да соработува со операторите на електропреносните системи на други земји и да учествува во работата на регионалните и меѓународните асоцијации.

III.1.1.7. Учество во регионални и меѓународни асоцијации и друштва кои вршат енергетски дејности

АД МЕПСО Скопје е полноправен член на Европската мрежа на оператори за пренос на електрична енергија (во понатамошниот текст: ЕНТСО-Е). Во ЕНТСО-Е членуваат 43 преносни систем оператори од 36 земји во Европа. Оваа асоцијација е единствена на ниво на Европа, која ги замени сите претходни асоцијации на преносни систем оператори кои управуваат со државните или националните електроенергетски системи како што се СЕТСО, ЕТСО, НОРДЕЛ и др.

Договорот за полноправно членство на нашиот национален електро преносен систем-оператор е потпишан во Брисел во 2008 година, со почеток на важност од 1 јули 2009 помеѓу генералните директори на 42 оператори на електропреносни системи на електрична енергија од 34 земји на Европа. АД МЕПСО Скопје е полноправен член на ЕНТСО-Е, со право на глас. Главна цел на ЕНТСО-Е е да одговори на предизвиците на промените на електроенергетскиот систем истовремено обезбедувајќи сигурност во снабдувањето.

АД МЕПСО Скопје во прилог на барањето за сертификација достави список на друштва коишто вршат енергетски дејности и коишто се поврзани со АД МЕПСО Скопје (прилог 8 кон барањето). Согласно наведениот список АД МЕПСО Скопје е основач и има контрола и влијание врз работата на следните правни лица:

- Електроенергетски координативен центар ДОО (во понатамошниот текст: ЕКЦ), со седиште во Белград, каде што АД МЕПСО Скопје има еднаков удел како и другите основачи во износ од 49.548,31 евра што претставува учество од 25,00% од вкупниот основачки влог,
- Канцеларија за координирани аукции на прекугранични преносни капацитети во Југоисточна Европа (во понатамошниот текст: SEE CAO) со седиште во Подгорица, каде што АД МЕПСО Скопје учествува со еднаков влог како и преостанатите основачи во износ од 40 000 ЕВРА, што претставува 12,5 % од вкупниот основачки влог, и
- Македонски оператор на пазар на електрична енергија МЕМО ДООЕЛ Скопје (во натамошниот текст: МЕМО ДООЕЛ Скопје) каде што АД МЕПСО Скопје е основач и единствен сопственик.

ЕКЦ како консултантска компанија е основана во 1993 година со цел координирање на работењето на електроенергетските системи на Црна Гора, Србија и Република Македонија, Основачи на ЕКЦ се четирите оператори на електропреносните системи на Црна Гора, Србија, Република Српска и Република Македонија. ЕКЦ прерасна во веродостојна консултантска куќа на територија на Југоисточна Европа, истовремено обезбедувајќи континуирана експертска поддршка на основачите, односно на АД МЕПСО Скопје и другите сопственици, и во оперативната работа и во областа на стратешкото планирање.

SEE CAO е основана во 2014 година со потпишување на Договорот за основање на SEE CAO, на состанокот на Одборот на директори, одржан во Измир, Република Турција, во март 2014 година, од страна на операторите на електропреносните оператори на Турција, Грција, Хрватска, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Албанија и Косово. АД МЕПСО Скопје на 31.05.2016 година склучи договор со кој стана основач и содружник во SEE CAO. SEE CAO претставува регионална компанија која организира аукции за закуп на расположливи прекугранични капацитети.

АД МЕПСО Скопје врз основа на член 237 точка 9 од Законот за енергетика донесе одлука бр. 02-5479/1 од 31.08.2018 година за основање на друштвото МЕМО ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. „Максим Горки“ бр.4, Скопје. МЕМО ДООЕЛ Скопје, кое е запишано во Централниот регистар на Република Македонија, на 8 октомври 2018 година.

Правните лица во кои АД МЕПСО има учество, не вршат дејност производство, дистрибуција, трговија или снабдување со електрична енергија и ниту едно од нив не е носител на лиценца вршење на овие дејности, што може да се потврди со соодветна документација издадена од трговскиот регистар на деловните субјекти од местото каде е регистрирана канцеларијата на тие правни лица.

III.1.1.8. Остварување на приходи при вршење на регулирана енергетска дејност пренос на електрична енергија

Согласно Законот за енергетика, АД МЕПСО Скопје како оператор на електропреносниот систем остварува приходи од:

- надоместокот кој го наплаќа за користење на електропреносниот систем,
- наплата на надоместоците за загушување и трошоците настанати поради преземањето на прекуграничните протоци на електрична енергија во електропреносната мрежа на Република Северна Македонија, и тоа од операторите на електропреносните системи од коишто тие протоци потекнуваат,
- продажба на вишокот на електрична енергија што ја набавил за покривање на загубите во електропреносната мрежа и електрична енергија за сопствени потреби и набавената електрична енергија за компензација, и
- давање под наем на електропреносната инфраструктура.

Притоа, треба да се има предвид дека согласно член 86, став (8) од Законот за енергетика сите приходи што ги остварува од користењето на интерконективните водови, операторот на електропреносниот систем е должен да ги користи за гарантирање на стварната расположивост на доделениот капацитет и/или за одржување или зголемување на капацитетот на постојните интерконективни водови или за вложувања во електропреносната мрежа, а особено во нови интерконективни водови.

Регулаторната комисија за енергетика со прописите и методологиите за формирање на тарифи го уредува начинот на пресметка, одобрување и контрола на регулираниот максимален приход за вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија.

Регулираниот максимален приход ја определува горната граница на приходот што му се дозволува на АД МЕПСО Скопје да го оствари во текот на една календарска година.

Регулираниот максимален приход се утврдува на ниво што на регулираното друштво му овозможува да оствари:

- покривање на оправданите оперативни трошоци и амортизацијата на средствата за вршење на регулирана дејност пренос на електрична енергија,
- обезбедување на определена стапка на принос на капиталот, во која се вклучени и инвестициите, со кои ќе се овозможи оспособување, одржлив развој и достапност на услугите кои што се обезбедуваат за сите потрошувачи на електрична енергија на територијата на Република Северна Македонија.

Во согласност со утврдениот регулиран максимален приход (MAR) и утврдената регулирана тарифа за вршење на регулираната енергетска дејност пренос на електрична енергија, АД МЕПСО Скопје, како вршител на енергетската дејност пренос на електрична енергија, го фактурира надоместокот за користење на електропреносниот систем.

Надоместокот за користење на електропреносниот систем го плаќаат потрошувачите на електрична енергија во Република Северна Македонија, во согласност со објавената тарифа. Операторот на електропреносниот систем им го фактурира надоместокот за користење на системот на:

- потрошувачите директно приклучени на електропреносниот систем што самостојно настапуваат на пазарот на електрична енергија,
- производителите на електрична енергија директно приклучени на електропреносниот систем, за преземената електрична енергија од електропреносната мрежа за сопствени потреби,
- снабдувачите, за потрошувачите директно приклучени на електропреносниот систем што не настапуваат самостојно на пазарот на електрична енергија, и
- операторите на електродистрибутивните системи или снабдувачите на електрична енергија за потрошувачите приклучени на електродистрибутивните системи.

Надоместоци за користење на електропреносниот систем при поединечни трансакции за транзит на електрична енергија не се наплаќаат.

Согласно досегашната пракса, АД МЕПСО Скопје при распоредување на добивката не исплаќала дивиденда и се планира да продолжи со истата пракса во наредниот период, односно остварената добивка (ако таква има) да биде реинвестирана за потребите на проширување/надградување на мрежата, како и во законски и статутарни резерви на АД МЕПСО Скопје.

III.1.1.9. Ревизија

Согласно член 478 од Законот за трговските друштва АД МЕПСО Скопје е должно да има ревизорско мислење на финансиските извештаи најдоцна еден месец пред одржувањето на Собранието на акционери.

Врз основа на член 383 став (1) точка 8) од Законот за трговски друштва Собранието на акционери на АД МЕПСО Скопје донесува одлука за назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи, а по спроведената постапка за јавна набавка во согласност со Законот за јавни набавки. Собранието на акционери донесува одлука за назначување на овластениот ревизор пред истекот на деловната година за којашто се врши ревизијата. Управниот одбор веднаш по добивањето на извештајот за извршената ревизија, заедно со годишната сметка и финансиските извештаи и годишниот извештај за работа на друштвото му ги доставуваат на надзорниот одбор. Надзорниот одбор на АД МЕПСО Скопје ги проверува годишните сметки и финансиските извештаи. На барање на надзорниот одбор, овластениот ревизор присуствува на состанокот на надзорниот одбор. Надзорниот одбор, му поднесува на собранието на акционери писмен извештај за резултатите од контролата. Во извештајот надзорниот одбор го соопштува начинот на којшто извршил контрола и обемот на контролата над управувањето со друштвото за време на претходната деловна година. Во извештајот се изјаснува и за резултатите од извршената ревизија спроведена од страна на овластениот ревизор за годишната сметка и за финансиските извештаи и за приговорите на ревизорот на составената годишна сметка и на финансиските извештаи и предлага дали тие да бидат усвоени или не.

Ревизијата на годишната сметка и на финансиските извештаи на АД МЕПСО Скопје во периодот од 2011-2018 година е извршувана од страна на овластената ревизорска куќа Grant Thornton.

Со последната Одлука за избор на овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи за 2018 година на АД МЕПСО Скопје донесена од страна на новиот акционер Министерството за транспорт и врски, бр. 0201-13277/1 од 27.12.2018 година е избран Grant Thornton.

III.1.2. МЕМО ДООЕЛ Скопје

Оператор на пазарот на електрична енергија е друштво основано од операторот на електропреносниот систем, кое ги врши работите што се однесуваат на организацијата, ефикасното функционирање и развојот на пазарите со билатерални договори и балансна енергија.

Согласно Законот за енергетика друштвото кое поседува лиценца за вршење на дејноста организација и управување со пазарот на електрична енергија не може да биде носител на лиценца и не може да учествува во производството, преносот на електричната енергија и управувањето со електропреносниот систем, дистрибуцијата, трговијата, снабдувањето со електрична енергија. Во случај кога операторот на пазарот на електрична енергија е во сопственост на операторот на електропреносниот систем, операторот на електропреносниот систем ја обезбедува својата функционална независност од операторот на пазарот на електрична енергија во поглед на правната форма, организацијата и одлучувањето.

Имајќи го ова во предвид АД МЕРСО Скопје основа и е сопственик на друштво Национален оператор на пазар на електрична енергија МЕРСО ДООЕЛ Скопје (во натамошниот текст: МЕРСО ДООЕЛ Скопје), запишано во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 8 октомври 2018 година.

Согласно Законот за енергетика АД МЕРСО Скопје како носител на лиценца за пренос на електрична енергија не може да има лиценци и да биде вклучено во вршење на дејностите производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија, како и не може да има лиценца за организирање и управување со пазарот на електрична енергија. Со цел исполнување на оваа законска одредба МЕРСО ДООЕЛ Скопје на 21.03.2019 година до Регулаторната комисија за енергетика достави барање за издавање на лиценца за организирање и управување со пазарот на електрична енергија УП 1 бр. 12-15/19. Постапката за издавање лиценца на МЕРСО ДООЕЛ Скопје за вршење на дејноста организирање и управување со пазарот на електрична енергија е во тек.

Операторот на пазарот на електрична енергија, е должен, во согласност со Законот за енергетика и прописите и правилата донесени врз основа на Законот за енергетика, да врши:

- администрирање на пазарот на електрична енергија со билатерални договори,
- пресметка на дебалансите на балансно одговорните страни и предлог пресметка за трошокот за дебалансите согласно мерењето на електрична енергија, активираниите количини на услугите за балансирање за секој давател на услуга за балансирање, цената на порамнување и конечниот дневен распоред добиени од операторот на електропреносниот систем и операторот на електродистрибутивниот систем,
- навремено доставување до операторот на електропреносниот систем на сите информации потребни за изработка на конечните дневни распореди за купување и продажба на електрична енергија во Република Северна Македонија,
- водење на евиденција на сите договори за учество на пазарот склучени со учесниците на пазарот на електрична енергија,
- водење на евиденција на сите договори за формирање на балансни групи склучени помеѓу учесниците на пазарот на електрична енергија и операторот на пазарот на електрична енергија,
- изработка на дневен пазарен план,
- водење на регистар на учесниците на пазарот,
- објавување на информации кои се неопходни за непречено организирање и управување на пазарот на електрична енергија,
- навремено доставување до операторот на електропреносниот систем на сите информации за регистрираните учесници на пазарот на електрична енергија,
- обезбедување на потребните услуги за снабдувачот со електрична енергија во краен случај, заради соодветно задоволување на потребите на неговите потрошувачи.
- склучување на договори за откуп и продажба, како и преземање на балансна одговорност за произведената електрична енергија од повластените производители коишто користат повластена тарифа, во согласност со Законот за енергетика.

Согласно член 91 од Законот за енергетика, операторот на пазарот на електрична енергија го пресметува и фактурира надоместокот за користење на пазарот на електрична енергија врз основа на најавените трансакции, со примена на тарифата утврдена во одлуката што ја донесува Регулаторната комисија за енергетика.

III.1.3. АД ЕСМ Скопје

АД ЕСМ Скопје како еден од четирите правни субјекти настанати при процесот на реструктурирање на АД „Електростопанство на Македонија“ е издвоен во самостоен правен субјект како Акционерско друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Македонија, во државна сопственост, Скопје“ (АД ЕЛЕМ Скопје) со Одлука на Владата на РМ бр.19-2626/1 од 30 јуни 2005 година.

АД ЕСМ Скопје на 9 септември 2005 година е запишано во Трговскиот регистар на Основниот суд Скопје 1 Скопје, како АД ЕЛЕМ Скопје.

АД МЕПСО Скопје и АД ЕСМ Скопје се друштва во државна сопственост, кои се независни во нивната сопственичка структура и органи на управување. По донесувањето на Одлуката за пренос на акции од сопственост на Владата во сопственост на Министерството за транспорт и врски бр.44-6841/1 од 24 јули 2018 година, единствен акционер и сопственик на АД МЕПСО Скопје е Министерството за транспорт и врски, додека АД ЕСМ Скопје, остана во државна сопственост.

Врз основа на член 3 став (1) од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, со стварите во државна сопственост што ги користат државните органи и правните лица основани од државата, во името на Република Македонија располага Владата, ако со овој или со друг закон поинаку не е определено

Согласно член 2 став (4) од Законот за приватизацијата на државниот капитал во претпријатијата, под државен капитал се сметаат акциите и уделите на Република Македонија и органите на државната власт во претпријатијата и банките, односно трговските друштва стекнати по различни основи во согласност со закон. Со член 2-а од овој закон е утврдено дека под органи на државна власт се подразбираат и министерствата и другите органи на државната управа. Согласно член 3 од истиот закон, за вредноста на државниот капитал трговските друштва и издаваат на Република Македонија, односно на органите на државната власт обични акции или потврди за удели.

Согласно горенаведеното, а имајќи ги во предвид одредбите од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и стварите во општинска сопственост, односно дека Владата располага со државниот капитал, Владата е сопственик на акциите во АД ЕСМ Скопје.

Управувањето со АД ЕСМ Скопје е организирано во двостепен систем со надзорен одбор и управен одбор. Членовите на надзорниот одбор ги избира Владата во својство на собрание на акционери на АД ЕСМ Скопје, додека членовите на управниот одбор ги избира надзорниот одбор.

Владата на седницата одржана на 3 август 2017 година, врз основа на член 383 став (1) точка 3), во својство на Собрание на акционери на АД ЕСМ Скопје донесе Одлука бр. 24-4331/1 за избор на

членови на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје со која за членови на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје се избрани:

- Верица Узунова - претседател на надзорен одбор,
- Љубчо Кижевски - член на надзорен одбор,
- Златко Петрески - член на надзорен одбор,
- Ѓоко Ташев - член на надзорен одбор,
- Сашо Додовски - член на надзорен одбор,
- Садудин Ибраими - независен надзорен одбор.

Владата во својство на Собрание на акционери на АД ЕСМ Скопје со Одлука бр.24-5548/1 од 17 јули 2019 година го отповика Садудин Ибраими од должноста независен член на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје и со Одлука бр.24-5904/1 од 24 јули 2019 година ги избра за членови на надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје:

- Игор Петков, за член и
- Фросина Крстевска за независен член.

Надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје на седницата одржана на 5 август 2017 година врз основа на член 16 и член 18 од Статутот на АД ЕСМ Скопје донесе Одлука НО бр. 02-4502/1/3 за избор на членови на Управен одбор:

- Др. Драган Миновски - претседател на управен одбор и генерален директор
- Фатмир Лимани - член на управен одбор и заменик генерален директор
- Ѓорѓи Михаилов - член на управен одбор и директор за правни и општи работи
- Благојче Трповски - член на управен одбор и директор за производство на електрична енергија
- Иван Трпески - член на управен одбор и директор за развој и инвестиции
- Добрила Стефаноска - член на управен одбор и директор за финансиски работи
- Марјанчо Николов - член на управен одбор и директор за комерцијални работи.

Надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје со Одлука НО бр.02-3765/31/2 од 22 јули 2019 година ги отповика следните членови на управниот одбор на АД ЕСМ Скопје:

- Драган Миновски, претседател на управен одбор и генерален директор на АД ЕСМ Скопје и
- Иван Трпески, член на управен одбор и директор за развој и инвестиции на АД ЕСМ Скопје.

Исто така, надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје со Одлука НО бр.02-3765/31/1 од 22 јули 2019 година го избра Васко Ковачевски за претседател на управен одбор и генерален директор на АД ЕСМ Скопје.

При донесувањето на заклучоците на Владата од 17 јули 2019 година, а во врска со отповикувањето и изборот на членовите на управниот одбор на АД ЕСМ Скопје, министерот за транспорт и врски м-р Горан Сугарески се иззема од расправата и одлучувањето (прилог 35 од барањето).

Врз основа на дополнително доставената документација, управниот одбор на АД ЕСМ Скопје, го сочинуваат следните членови:

- Васко Ковачевски - претседател на управен одбор и генерален директор
- Фатмир Лимани - член на управен одбор и заменик генерален директор
- Ѓорѓи Михаилов - член на управен одбор и директор за правни и општи работи
- Благојче Трповски - член на управен одбор и директор за производство на електрична енергија
- Добрила Стефаноска - член на управен одбор и директор за финансиски работи
- Марјанчо Николов - член на управен одбор и директор за комерцијални работи.

Именуваните членови на управниот и надзорниот одбор на АД ЕСМ Скопје не се членови на орган на управување односно надзор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото, што е во согласност со член 348 став (1) точка 3 од Законот за трговски друштва.

Организациските делови на АД ЕСМ Скопје се дирекцијата и седум подружници кои немаат својство на правно лице. Дирекцијата е со седиште во Скопје, а подружниците се:

- РЕК „Битола“ - Новаци со седиште во Новаци, РЕК „Осломеј“ - Осломеј со седиште во Осломеј,
- ХЕЦ „Маврово“ - Гостивар со седиште во Гостивар,
- ХЕЦ „Црн Дрим“ - Струга со седиште во Струга,
- ХЕЦ „Треска“ - Скопје со седиште во Скопје,
- ХЕЦ „Тиквеш“ - Кавадарци со седиште во Кавадарци и
- „Енергетика“ - Скопје со седиште во Скопје.

Со секоја подружница раководи директор односно директори, кои ги назначува управниот одбор. Подружниците на АД ЕСМ Скопје се организирани со акт на управен одбор, по претходно одобрение на надзорниот одбор.

Основната главнина на АД ЕСМ Скопје изнесува 31.738.878.000 денари или 517.818.006 евра. Основната главнина на друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари.

Согласно досегашната пракса, АД ЕСМ Скопје при распоредување на добивката не исплаќала дивиденда и се очекува да продолжи со истата пракса во наредниот период, односно остварената добивка (ако таква има) да биде реинвестирана за потребите на одржување/надградување на производните капацитети, како и во законски и статутарни резерви на АД ЕСМ Скопје.

За овластен резвизор за ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи за 2018 година на АД ЕСМ Скопје е избрана ревизорска куќа РСМ Македонија ДООЕЛ Скопје.

АД ЕСМ Скопје е основач на друштва со ограничена одговорност основани од едно лице и тоа:

- Друштво за туризам, угостителство, рекреација и спорт, ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје, основано 2012 година кон кое се соединија ДУТ Молика ДООЕЛ - Битола и ДУТ Попова Шапка ДООЕЛ - Тетово од 1 ноември 2012 година,

- ЕЛЕМ ТРЕЈД ДООЕЛ - Скопје, кое е основано во 2009 година,
- Фабрика за опрема и делови ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ Скопје, основано во 1997 година,
- Фабрика за одржување, ремонт и транспорт ФОРТ ДООЕЛ - Осломеј, АД ЕЛЕМ Скопје, основано во 1996 година.

Како најголем производител на електрична енергија во Република Северна Македонија, АД ЕСМ Скопје задоволува над 50% од потребите на потрошувачите на електрична енергија во Република Северна Македонија. АД ЕСМ Скопје е сопственик на следниве производствени капацитети:

- две термоелектроцентрали (ТЕ РЕК Битола и ТЕ Осломеј) со вкупна инсталирана моќност од 825 MW,
- осум хидроелектроцентрали (ХЕ Козјак, ХЕ Глобочица, ХЕ Шпиље, ХЕ Тиквеш, ХЕ Вруток, ХЕ Врбен, ХЕ Равен и ХЕ Св. Петка) со вкупна инсталирана моќност од 560,8 MW,
- една комбинирана постројка за производство на електрична и топлинска енергија со инсталирана моќност од 30 MW и
- ветерна електроцентрала со инсталирана моќност од 36,8 MW

Согласно член 20 став (1) точка 13 и 15 од Статутот на АД ЕСМ Скопје, управниот одбор донесува одлуки за инвестиции и годишна инвестициона програма која е претходно одобрена од надзорниот одбор.

АД ЕСМ Скопје од 18 ноември 2005 година, е носител на лиценца за вршење на енергетската дејност производство на електрична енергија, која е со датум на важење до 24 декември 2049 година. Покрај лиценцата за производство на електрична енергија, АД ЕСМ Скопје поседува и лиценци за:

- производство на топлинска енергија,
- дистрибуција на топлинска енергија,
- снабдување со топлинска енергија и
- дистрибуција на електрична енергија.

АД ЕСМ Скопје беше носител на лиценца за снабдување во краен случај со електрична енергија, но со Одлука на Регулаторната комисија за енергетика УП1 бр. 07-18/14 од 27 јуни 2019 година, која влезе во сила на 1 јули 2019 година, престана лиценцата за снабдување со електрична енергија во краен случај.

Согласно Законот за енергетика АД ЕСМ Скопје не е повеќе регулиран производител на електрична енергија.

III.1.4. АД ГА-МА Скопје

АД ГА-МА Скопје е друштво во кое што државата има сопственост и врз кое што државата остварува контрола. АД ГА-МА Скопје е вршител на енергетска дејност пренос на природен гас и е друштво кое не врши и е независно од вршењето на дејноста пренос на електрична енергија.

Акционерското друштво ГА-МА Скопје (во натамошниот текст: АД ГА-МА Скопје) е формирано врз основа на Одлука на Владата од 14 јуни 2006 година за преобразба на Јавното претпријатие ГА-МА. Акционерскиот капитал на АД ГА-МА Скопје го сочинуваат гасоводниот систем на Република Северна Македонија реализиран до основањето на АД ГА-МА Скопје, заклучно со 30 јуни 2006 година.

Во сопственичката структура на АД ГА-МА Скопје, Владата учествува со 50% од вкупниот капитал, а 50% од вкупниот капитал се во сопственост на АД Макпетрол Скопје. АД Макпетрол Скопје е сопственик на Друштвото за трговија „МАКПЕТРОЛ ПРОМ-ГАС“ ДООЕЛ Скопје кое е вршител на енергетската дејност снабдување со природен гас. Од горенаведеното произлегува дека АД ГА-МА Скопје, како вршител на енергетска дејност, нема никакво влијание ни контрола врз работата и одлучувањето на АД МЕПСО Скопје

Основната дејност на АД ГА-МА Скопје е управување и стопанисување со гасоводниот систем на Република Северна Македонија во согласност со одредбите на Законот за енергетика.

Пазарот на природен гас во Република Северна Македонија е целосно либерализиран започнувајќи од 1 јануари 2015 година.

АД ГА-МА Скопје е носител на лиценците за пренос и управување со системот за пренос на природен гас:

- лиценца за вршење на енергетската дејност пренос на природен гас со датум на важење до 25 октомври 2040 година и
- лиценца за вршење на енергетската дејност управување со системот за пренос на природен гас, со датум на важење до 25 октомври 2040 година.

Управување со АД ГА-МА Скопје е организирано според едностепен систем на управување со одбор на директори. Одборот на директори има шест члена, од кои четири неизвршни членови на одборот на директори и два извршни члена на одборот на директори. Членовите на одборот на директори се избираат за период од шест години. Одборот на директори го сочинуваат следните членови:

- Саша Лекиќ - претседател на одбор на директори предложен од АД Макпетрол Скопје,
- Радко Манов - извршен директор предложен од АД Макпетрол Скопје,
- Александар Арсиќ - извршен директор предложен од Влада,
- Рафис Аљити - неизвршен член предложен од Влада,
- Ристо Талевски - независен неизвршен член предложен од Влада,
- Љубе Ѓорѓиевски - независен неизвршен член предложен од АД Макпетрол Скопје.

На 20 мај 2019 година Одборот на директори на АД ГА-МА Скопје донесе Одлука за избор на Ристо Талевски за нов претседател на одборот на директори на АД ГА-МА Скопје.

Именуваните членови на управниот и надзорниот одбор на АД ГА-МА Скопје не се членови на орган на управување односно надзор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото, што е во согласност со член 348 став (1) точка 3 од Законот за трговски друштва.

АД ГА-МА Скопје е организирана во шест сектори:

- сектор за економски, правни и кадрови работи,
- сектор за експлоатација и одржување,
- сектор Диспечерски центар МРС и ГМРС,
- сектор за развој, инвестиции и проектирање,
- сектор за метрологија и прием на гас - Жидилово и
- сектор за техничка припрема и подготовка.

Република Северна Македонија нема сопствени наоѓалишта на природен гас и поврзана е само со еден главен гасовод. Целокупната количина на природен гас се увезува од Руска Федерација преку Меѓународниот коридор 8 кој поминува низ Република Украина, Република Молдавија, Романија и Република Бугарија. Магистралниот гасовод влегува во Република Северна Македонија кај областа Дево Баир на границата со Република Бугарија и се протега преку Крива Паланка, Кратово и Куманово до Скопје, во должина од 98,197 km, разводна гасоводна мрежа од магистралниот вод до градовите Крива Паланка, Кратово, Куманово, Технолошко индустриска развојна зона Скопје (Бунарџик) и градот Скопје со должина од 32 km и градска гасоводна мрежа со должина од 50,93 km (во Крива Паланка, Кратово, Куманово и Скопје). Преносниот систем се состои и од главна мерна станица на влез во Република Северна Македонија, од шест главни мерно регулациски станици поставени на влез во градовите Крива Паланка, Кратово, Куманово, две во Скопје и тоа Скопје Север и Скопје Југ и една во Технолошко индустриска развојна зона Скопје, 52 мерно регулациски станици и три мерни станици.

Вкупниот капацитет на системот за пренос на природен гас изнесува 800 милиони m³/годишно, со работен притисок од 54 бари и дијаметар на магистралниот вод од 530 mm. Капацитетот може да се зголеми на 1.200 милиони m³/годишно со изградба на компресорска станица на првиот дел на магистралниот гасовод. Максималната пропустливост на магистралниот гасовод изнесува 180.000 m³/час.

Согласно член 53 став (2) точка 6 од Статутот на АД ГА-МА Скопје одборот на директори на АД ГА-МА Скопје донесува одлуки за склучување на договори за инвестициони или други вложувања.

III.2. Технички карактеристики на електропреносниот систем

АД МЕРСО Скопје, како операторот на електропреносниот систем ја одржува, надградува и проширува преносната мрежа, управува со електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија и обезбедува поврзување на преносниот систем со преносните системи на соседните земји, со цел да обезбеди сигурно снабдување на потрошувачите со електрична енергија.

Сопственик на АД МЕРСО Скопје е Министерство за транспорт и врски на Република Северна Македонија, додека АД МЕРСО Скопје е сопственик на електропреносната мрежа што се состои од трафостаници, линиски инфраструктурни објекти - далекуводи, постројки, објекти и средства што се во функција на вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија и управување со електропреносниот систем (прилози 19,20, 27, 28, 29 и 30 кон барањето).

Стожер на електропреносната мрежа во Република Северна Македонија се 400 kV далекуводи. Овие далекуводи формираат 400 kV прстен кој го поврзува најголемиот конзум кој е лоциран во северниот дел, каде се лоцирани најголемите производни објекти, како и јужниот дел на Република Северна Македонија каде конзумот е значително помал. Воедно, 400 kV далекуводи служат и за интерконекција со соседните електроенергетски системи.

Електропреносниот систем на Република Северна Македонија е поврзан со четири соседни земји преку пет 400 kV интерконекции и тоа:

- на север со Република Косово, 400 kV далекувод, ТС Скопје 5 - ТС Феризај 2,
- на север со Република Србија, 400 kV далекувод ТС Штип - ТС Врање 4,
- на исток со Република Бугарија, 400 kV далекувод ТС Штип - ТС Могила и
- на југ со Република Грција, два 400 kV далекуводи ТС Битола 2 - ТС Мелити и ТС Дуброво - ТС Солун.

Исто така, постојат и две електропреносни интерконекции на север со Република Косово на 220 kV напонско ниво, ТС Скопје 1 - ТС Косово А, но овие врски не се под напон иако физички постојат. Овие електропреносни интерконекции се чуваат со цел да се задржи воздушниот коридор, доколку во иднина би дошол друг проект од регионален интерес со предвидување на нова 400 kV врска со Република Косово.

Исто така постои и 150 kV врска со Република Грција, со должина од 23 километри, но не се користи.

Со развојот на пазарот на електрична енергија како и со обединување во еден регионален пазар на електрична енергија интерконекциите добиваат улога на главни енергетски коридори преку кои секојдневно се реализираат и ќе се реализираат значителен број на трансакции на електрична енергија.

Електропреносната 110 kV мрежа е најразгранета и најразвиена која ги поврзува големите хидроелектрични и термоелектрични центри, како и сите поголеми населени места како и индустриските центри. Врската помеѓу 400 kV и 110 kV преносна мрежа се остварува преку петте трансформаторски станици: ТС Скопје 4, ТС Скопје 5, ТС Битола 2, ТС Дуброво и ТС Штип.

АД МЕПСО Скопје како оператор на електропреносниот систем функционира на 400kV и 110kV напонско ниво, додека далекуводите на напонско ниво 220 kV и 150 kV се чуваат за идни проекти кои се предвидени во идните развојни планови.

АД МЕПСО Скопје располага со вкупната должина на електропреносната мрежа од 2.255,12 km, од кои 577 km се на 400 kV, 38 km на 220 kV, 23 km на 150 kV, 1.609,76 km на 110 kV и 7,8 km на 35 kV напонско ниво. Исто така АД МЕПСО Скопје поседува 7.060 столбови од кои 5.581 се челично едносистемски, 644 челични двосистемски и 737 се бетонски.

На 400 kV напонско ниво има 1.556 челично едносистемски столбови, на 220 kV напонско ниво има 94 челично едносистемски столбови, на 150 едносистемски столбови има 94 челично едносистемски столбови, на 110 kV напонско ниво има 3.834 челично едносистемски столбови, 644

челично двосистемски столбови и 718 бетонски столбови и на 35 kV напонско ниво има 25 челично едносистемски столбови и 19 бетонски столбови.

Далекуводите вкупно 107 се во сопственост и непречено владение на АД МЕПСО Скопје. Во Агенција за катастар на недвижности на Република Северна Македонија 50 далекуводи се запишани во евидентни листови за инфраструктурни објекти со правото на сопственост на АД МЕПСО. Од вкупно 107 далекуводи, за 57 кои исто така се во сопственост и владение на АД МЕПСО Скопје, сеуште е во тек постапката за евидентирање на правото на сопственост во Агенција за катастар на недвижности на Република Северна Македонија, согласно рамковната спогодба бр.03-51/2 од 7.02.2017 година.

1. Табеларен преглед на 400 kV ДВ

Р. бр.	Бр. На ДВ	Име на ДВ	Должина (km)	сопственост	евидентен лист
1	001	ТС Битола 2 - ТЕ Битола 2	0,75	АД МЕПСО Скопје	607
2	002	ТС Скопје 5 - ТС Скопје 4	0,75	АД МЕПСО Скопје	609
3	420/1	ТС Скопје 5 – Косово Б	22,42	АД МЕПСО Скопје	700
4	420/2	ТС Скопје 5 - ТС Скопје 4	20,13	АД МЕПСО Скопје	673
5	421	ТС Скопје 4 - ТС Дуброво	82,40	АД МЕПСО Скопје	во тек
6	422	ТС Дуброво – Грчка граница	54,70	АД МЕПСО Скопје	662
7	446	ТС Битола 2 – ТС Дуброво	83,40	АД МЕПСО Скопје	во тек
8	447	ТС Битола 2 -ТС Скопје 4	113,48	АД МЕПСО Скопје	845
9	448	ТС Дуброво -ТС Штип	40,70	АД МЕПСО Скопје	875
10	450	ТС Битола 2 – Гр. граница	17,30	АД МЕПСО Скопје	1078
11	449	ТС Штип – Буг. граница	71,20	АД МЕПСО Скопје	во тек
12	423	ТС Штип – Ср. граница	69,83	АД МЕПСО Скопје	во тек
Вкупно			577,06		

2. Табеларен преглед на 220 kV ДВ

Р. бр.	Бр. На ДВ	Име на ДВ	Должина (km)	сопственост	евидентен лист
1	212	ТС Скопје 1 -ТЕ Косово А	19	АД МЕПСО Скопје	601
2	215	ТС Скопје 1 – ТЕ Косово Б	19	АД МЕПСО Скопје	599
Вкупно			38		

3. Табеларен преглед на 150 kV ДВ

Р. бр.	Бр. На ДВ	Име на ДВ	Должина (km)	сопственост	евидентен лист
1	150	ТС Битола 1 – Гр. граница	23	АД МЕПСО Скопје	663
Вкупно			23		

4. Табеларен преглед на 110 kV ДВ

Р. бр.	Бр. На ДВ	Име на ДВ	Должина (km)	сопственост	евидентен лист
1	101/1	ТС Скопје 1 – ТС Скопје 4	17,18	АД МЕПСО Скопје	677
2	101/2	ТС Скопје 4 – ТС Петровец	11,00	АД МЕПСО Скопје	519
3	101/3	ТС Петровец – ТС Велес	26,00	АД МЕПСО Скопје	873
4	102	ТС Скопје 1 – ТС Ген. Јанковик	17,60	АД МЕПСО Скопје	во тек
5	103/1	ТС Југохром – ТС Теарце	4,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
6	103/2	ТС Теарце – ТС Тетово 1	21,30	АД МЕПСО Скопје	во тек

7	103/Б	ТС Полог – ТС Тетово 1	18,60	АД МЕРСО Скопје	во тек
8	104	ТС Скопје 1 – ТС Југохром	51,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
9	105/1	ТС Велес – ТС Овче Поле	20,90	АД МЕРСО Скопје	404
10	105/2	ТС Овче Поле – ТС Штип	17,90	АД МЕРСО Скопје	1274
11	106/2	ТС Осломеј – ТС Кичево	15,00	АД МЕРСО Скопје	514
12	107/1	ТС Кичево – ТС Сопотница	33,30	АД МЕРСО Скопје	835
13	107/2	ТС Сопотница – ТС Битола 1	30,70	АД МЕРСО Скопје	511
14	108/1А	ТС Гостивар – ТС Југохром	36,90	АД МЕРСО Скопје	во тек
15	108/1Б	ТС Југохром – ТС Скопје 3	41,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
16	108/2	ТС Скопје 3 – ТС Ѓ. Петров	20,80	АД МЕРСО Скопје	675
17	108/3	ТС Ѓ. Петров – ТС Скопје 1	11,10	АД МЕРСО Скопје	593
18	109	ТС Битола 1 – ТС Прилеп 1	33,70	АД МЕРСО Скопје	834
19	1101	ТС Скопје 4 – ТС Скопје 2	10,00	АД МЕРСО Скопје	во тек
20	110/3	ТС Скопје 4 – ТС ТЕ-ТО	5,60	АД МЕРСО Скопје	во тек
21	110/2	ТС Скопје 1 – ТС ТЕ-ТО	10,40	АД МЕРСО Скопје	во тек
22	111	ХЕЦ Вруток – ХЕЦ Шпиље	45,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
23	112	ХЕЦ Шпиље – ХЕЦ Глобочица	13,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
24	113/1А	ТС Велес – ТС Велес 2	3,60	АД МЕРСО Скопје	997
25	113/1Б	ТС Велес 2 – ТС Зрновци	10,90	АД МЕРСО Скопје	во тек
26	113/2	ТС Зрновци – ТС Кавадарци	26,20	АД МЕРСО Скопје	979
27	114	ХЕЦ Тиквеш – ТС Тавадарци	8,10	АД МЕРСО Скопје	596
28	115	ТС Штип – ТС Кошани	27,80	АД МЕРСО Скопје	497
29	116	ТС Штип – ТС Пробиштиш	25,20	АД МЕРСО Скопје	1273
30	117/1	ТС Кавадарци – ТС Дуброво	13,30	АД МЕРСО Скопје	во тек
31	117/2	ТС Дуброво – ТС Валандово	39,30	АД МЕРСО Скопје	во тек
32	118	ТС Валандово – ТС Струмица 2	15,60	АД МЕРСО Скопје	975
33	119/1	ТС Скопје 1 – ТС Куманово 1	25,70	АД МЕРСО Скопје	964
34	119/2	ТС Куманово – ТС Кратово	33,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
35	119/3	ТС Кратово – ТС Пробиштип	17,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
36	120/1	ХЕЦ Глобочица - - ТС Струга	32,40	АД МЕРСО Скопје	553
37	120/2	ТС Струга – ТС Охрид 1	26,30	АД МЕРСО Скопје	833
38	121/1	ТС Охрид 2 – ТС Ресен	35,20	АД МЕРСО Скопје	836
39	121/2	ТС Ресен – ТС Битола 4	26,20	АД МЕРСО Скопје	516
40	121/3	ТС Битола 4 – ТС Битола 1	6,20	АД МЕРСО Скопје	725
41	122	ТС Кавадарци – ТС Прилеп 1	44,00	АД МЕРСО Скопје	во тек
42	125	ТС Скопје 1 – ТС Миладиновци 1	17,00	АД МЕРСО Скопје	520
43	126	ТС Скопје 1 – ТС Миладиновци 2	17,00	АД МЕРСО Скопје	332
44	127	ТС Велес – ТС Тополница 1	2,30	АД МЕРСО Скопје	980
45	128	ТС Велес – ТС Топилница 2	2,40	АД МЕРСО Скопје	во тек
46	130/1	ТС Скопје 3 – ТС Скопје 4	15,60	АД МЕРСО Скопје	448
47	130/2	ТС Скопје 4 – ТС Скопје 2	4,30	АД МЕРСО Скопје	447
48	131/1	ТС Штип – ТС Штип 2	5,40	АД МЕРСО Скопје	во тек
49	131/2	ТС Штип 2 – ТС Бушим	21,80	АД МЕРСО Скопје	во тек
50	132/1	ТС Бучим – ТС Радовиш	10,50	АД МЕРСО Скопје	во тек
51	132/2	ТС Радовиш- ТС Струмица 1	29,80	АД МЕРСО Скопје	851
52	136 АБ	ТС Битола 1 – ТС Битола 2	13,00	АД МЕРСО Скопје	721

53	137	ТС Дуброво – ТС Бучим	32,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
54	140	ТС Струмица 1 – ТС Сушица	16,90	АД МЕПСО Скопје	во тек
55	141	ТС Сушица – Буг. Граница11,10	11,10	АД МЕПСО Скопје	во тек
56	142	ТС Скопје 4 – ЕВП Драчево	1,11	АД МЕПСО Скопје	590
57	143/1	ТС Самоков – ХЕЦ Козјак	24,90	АД МЕПСО Скопје	во тек
58	143/2	ХЕЦ Козјак – ХЕЦ Св. Петка	10,40	АД МЕПСО Скопје	во тек
59	143/3	ХЕЦ Св. Петка – ТС Скопје 3	18,90	АД МЕПСО Скопје	во тек
60	144	ТЕ Осломеј – ТС Самоков	17,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
61	145/1	ТС Скопје 5 – ТС Бунарџик	12,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
62	145/2	ТС Бунарџик – ТС Рафинерија	7,40	АД МЕПСО Скопје	во тек
63	149 АБ	ТС Битола 2 – ТС Суводол	3,10	АД МЕПСО Скопје	725
64	151	ТС Битола 2 – ТС Битола 1	0,90	АД МЕПСО Скопје	608
65	152	ТС Битола 2 – ТС Битола 1	0,90	АД МЕПСО Скопје	606
66	153	ТС Битола 2 – ТЕ Битола 2	0,90	АД МЕПСО Скопје	1077
67	159 АБ	ТС Куманово 1 – ТС Куманово 2	4,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
68	162	ТС Велес – ТС Велес 1	3,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
69	163 АБ	ТС Дуброво – ТС Фени	19,10	АД МЕПСО Скопје	во тек
70	164 Б	ТС Битола 2 – ТС Битола 3	12,20	АД МЕПСО Скопје	722
71	164/1А	ТС Битола 2 – ТС Битола 4	25,00	АД МЕПСО Скопје	1144
72	164/2А	ТС Битола 4 – ТС Битола 3	14,50	АД МЕПСО Скопје	1142
73	165 А	ХЕЦ Тиквеш – ТС Фени	4,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
74	170	ТС М. Каменица – ТС Драчево	18,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
75	171	ТС Кошани – ТС М. Каменица	23,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
76	172	ТС К. Паланка – ТС Кратово	20,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
77	173	ТС Радовиш – ТС Берово	38,20	АД МЕПСО Скопје	во тек
78	176	ТС Струмица 1 – ТС Струмица 2	19,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
79	177	ТС Куманово 2 – ТС Рафинерија	17,00	АД МЕПСО Скопје	во тек
80	178 АБ	ТС Валандово – ТС Милетково	6,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
81	180	ТС К. Паланка – Буг. граница	12,80	АД МЕПСО Скопје	во тек
82	181	ТС Битола 2 – ТС Битола 3	0,90	АД МЕПСО Скопје	1079
83	183	ТС Охрид 2 – ТС Охрид 3	3,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
84	184	ТС Берово – ТС Делчево	33,53	АД МЕПСО Скопје	во тек
85	185	ТС Тетово 1 – ТС Тетово 2	3,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
86	188	ТС Осломеј – ТС Гостивар	36,52	АД МЕПСО Скопје	во тек
87	189	ТС Велес 1 – ТС Велес 2	1,40	АД МЕПСО Скопје	во тек
88	190	ХЕЦ Вруток – ТС Полог	15,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
89	194	ХЕЦ Вруток – ТС Гостивар	8,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
90	198	ТС Вруток – ТС Скопје 1	65,20	АД МЕПСО Скопје	во тек
Вкупно			1609,76		

5. Табеларен преглед на 35 kV ДВ

Р. бр.	Бр. На ДВ	Име на ДВ	Должина (km)	сопственост	евидентен лист
1	35	ТС Самоков - Самоков	5,30	АД МЕПСО Скопје	во тек
2	37	ТС Скопје 2 – ТЕ Скопје 4	2,50	АД МЕПСО Скопје	во тек
Вкупно			7,80		

Трансформаторските станици со преносен однос 400/110 kV/kV, вкупно пет, се во сопственост и непречено владение на АД МЕПСО Скопје. Трансформаторски станици кои се со преносен однос 110/xx kV/kV се вкупно 13, од нив 11 се во сопственост и владение на АД МЕПСО Скопје а 2 се во заедничка сопственост со ЕВН Македонија АД Скопје и Југохром Јегуновце, при што границата на раздвојување на сопственоста е во 110 kV трафо полето или во 110 kV собирници.

За три од трансформаторските станици, кои се во сопственост и владение на АД МЕПСО Скопје, сеуште е во тек постапката за запишување на правото на сопственост во Агенција за катастар на недвижности на Република Северна Македонија, согласно Барање за запишување на правото на сопственост во катастарот на недвижности бр.02-314 од 17.01.2019 година.

6. Табеларен преглед на ТС

Ред.бр.	Име на ТС	Напонско ниво	сопственост	имотен лист
1	ТС Скопје 4	400/100	АД МЕПСО Скопје	4770
2	ТС Скопје 5	400/100	АД МЕПСО Скопје	1040445
3	ТС Штип	400/100	АД МЕПСО Скопје	57, 91135, 193
4	ТС Битола 2	400/100	АД МЕПСО Скопје	273
5	ТС Дуброво	400/100	АД МЕПСО Скопје	125
6	ТС Скопје 1	110/xx	АД МЕПСО Скопје	1040445
7	ТС Кавадарци	110/xx	АД МЕПСО Скопје	1642
8	ТС Башино Село	110/xx	АД МЕПСО Скопје	50688
9	ТС Самоков	110/xx	АД МЕПСО Скопје	445
10	ТС Скопје 2	110/xx	АД МЕПСО Скопје	105195
			во тек	105194
11	ТС Петровец	110/xx	АД МЕПСО Скопје	990
12	ТС ТЕ –ТО	110/xx	АД МЕПСО Скопје	9106
13	ТС Теарце	110/xx	АД МЕПСО Скопје / ЕВ	1017
14	ТС Југохром	110/xx	АД МЕПСО / Југохром	598, 596
15	ТС Бучим	110/xx	во тек	103
16	ТС Скопје 3	110/xx	во тек	12194
17	ТС Штип 1	110/xx	АД МЕПСО Скопје	91135
18	ТС ЕМО Охрид	110/xx	АД МЕПСО Скопје	1082

На електропреносната мрежа се приклучени и повеќе производни капацитети во Република Северна Македонија. На 400 kV напонско ниво на електропреносната мрежа е приклучена ТЕЦ Битола 1, 2 и 3 сопственост на АД ЕСМ Скопје. Додека пак на 110 kV напонско ниво на електропреносната мрежа се приклучени ТЕЦ Осломеј, ТЕЦ Неготино како и шест големи хидроцентрали и тоа: ХЕЦ Вруток, ХЕЦ Света Петка, ХЕЦ Козјак, ХЕЦ Шпиње, ХЕЦ Глобочица и ХЕЦ Тиквеш (сите ХЕЦ се во сопственост на АД ЕСМ Скопје). Исто така на 110 kV напонско ниво на електропреносната мрежа се приклучени и ветерен парк ВЕЦ Богданци (сопственост на АД ЕСМ Скопје), како и когенеративната електроцентрала ТЕ-ТО која е во приватна сопственост.

Вкупно инсталирана моќност од термоелектроцентрали кои се приклучени на електропреносната мрежа изнесува 1.035 MW, за хидроелектроцентрали 574,6 MW, за когенеративни електроцентрали 227 MW и за ветерни електроцентрали 36,8 MW.

На електропреносната мрежа се приклучени и осум големи потрошувачи: АрцелорМиттал АД Скопје, ФЕНИ Индусти АД Кавадарци, Макстил АД Скопје, ОКТА Рафинерија за нафта АД Скопје, Скопски легури ДООЕЛ Скопје, Цементарница Усје АД Скопје, Бучим ДООЕЛ Радовиш и Југохром Фероалојс ДООЕЛ Јегуновце. Исто така, на електропреносната мрежа се приклучени и два електродистрибутивни системи и тоа едниот Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје и АД ЕСМ Скопје - подружница енергетика.

Капитален проект кој е од огромно значење за АД МЕПСО Скопје е поврзување на електропреносниот систем на Република Северна Македонија со електропреносниот систем на Република Албанија. Од страна на Енергетската заедница е усвоен проект за изградба на 400 kV далекувод Битола - Елбасан, кој е од особено значење за Република Северна Македонија. Со овој проект ќе заврши градбата на коридорот осум со што ќе се поврзат Република Бугарија, Република Северна Македонија, Република Албанија, Република Црна Гора и Република Италија. Со овој проект би се овозможило регионално поврзување на пазарот со електрична енергија. Проектот е во постапка на објавување на тендерската документација за 400 kV далекувод Битола - Елбасан, потоа наредна етапа е решавање на експропријацијата на земјиштето, а реализацијата на овој проект се очекува да биде завршена во 2022 година. Со овој проект кој е од национален и регионален интерес е предвидено обединување на пазарите на електрична енергија и меѓусебна соработка. Во проектот е предвидено изградба на 400 kV далекувод од Битола до граница на Република Северна Македонија со должина од 92 km, како и изградба на 400 kV трансформаторски станици во Битола и Охрид.

Капитален проект кој се предвидува во иднина е изградба на 400 kV интерконекција со Република Косово и тоа искористување на 220 kV коридор ТС Скопје 1 - ТС Косово А и изградба на нов 400 kV далекувод.

Капитален проект кој е предвиден во иднина е изградба на нова ТС 400/110 kV Куманово со инсталирана моќност $S_n=300$ MVA како и нов расплет на 110 kV водови и прераспределба на оптоварувањата помеѓу 110 kV ТС Куманово 1, 110 kV ТС Куманово 2 и новата 110 kV ТС Куманово 3. Овој проект е предвиден поради очекување на зголемување на оптоварувањето во среднорочниот и долгорочниот период во североисточниот регион како и за обезбедување на сигурност на работата на системот за критериум N-1 при нарушен режим на работа.

Во северозападниот регион на електро преносната мрежа е предвиден нов проект кој се планира да се реализира во периодот 2019 до 2023 година. Со овој проект е предвидено изградба на двосистемски 110 kV далекувод на потегот од ХЕЦ Вруток до ТС Тетово 1 и реконфигурација на преносната мрежа во регионот. АД МЕПСО Скопје ќе преземе мерки во 2019 година да заврши изградбата на третата делница од ТС Полог до ТС Тетово 1 со што ќе се комплетира изградбата на двосистемски вод на потегот од ХЕЦ Вруток до ТС Тетово. За надминување на граничните оптоварувања кои се јавуваат при испад на 110 kV далекувод Вруток - Тетово 1, според Студијата за развој на преносната мрежа, се предлага приклучување на постоечкиот 110 kV далекувод Вруток - Скопје 1 по принципот влез/излез во ТС Тетово 1, со што ќе се направи дополнителна реконфигурација во полошкиот регион и ќе се формираат нови врски:

- ХЕЦ Вруток - ТС Тетово 1 и
- ТС Тетово 1 - ТС Скопје 1.

Согласно член 19 став (1) точка 6 и став (2) точка 7 од Статутот на АД МЕПСО Скопје управниот одбор донесува одлуки за инвестиции со претходно одобрение на надзорниот одбор.

III.2.1. Национален диспечерски центар

SCADA/EMS систем: е надлежен за функционирање на техничкиот систем за контрола и управување со електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија. Во основа на управувањето со електроенергетската преносна мрежа е аквизицијата, обработката и презентацијата на податоците и нивно менаџирање со системот за надзор, управување и прибирање на податоци т.н. SCADA/EMS систем. Системот Spectrum Power 4.7 е набавен од Siemens АГ Австрија и се состои од хардверска и софтверска платформа инсталирана во 2014 година.

Основата на овој систем се базира на прибирање на податоци и мерења од трафостаниците и производните капацитети поврзани на мрежата на АД МЕПСО Скопје. Хардверската платформа се состои од редувантни сервери и работни станици и систем за архивирање кои овозможуваат непречена и непрекината работа на SCADA/EMS системот. АД МЕПСО Скопје располага со два вакви системи, еден кој е главен е сместен во Националниот диспечерски центар во Скопје а другиот на оддалечена локација.

Компјутерската платформа е базирана на IBM x3650-M4 сервери со SOLARIS 10 (UNIX) оперативен систем (сите сервери и работни станици освен Market Operator и Human Machine Interface кои имаат Windows Server 2008 R2 Standard OS).

За комуникација со крајните станици во трафостаниците се користат следните телеконтролни протоколи:

- IEC 60870-5-101 со кој се обезбедува можност за комуникација со РТУ преку сериски изнајмени телефонски линии или сопствена мрежа,
- IEC 60870-6 попознат како TASE.2 или ICCP - објектно ориентиран протокол за комуникација во реално време помеѓу управувачки системи како што се други контролни центри, електрани, и Electronic Highway на ЕНТСО-Е. Со тоа се овозможува комуникација, односно размена на податоците во реално време, управување со прекинувачите и раставувачите на хидроелектраните и водовите, како и пуштање, запирање и задавање на потребна моќност со која работат агрегатите во електраните (било во режим на работа во AGC или следење на дневниот “возен ред”),
- IEC 60870-5-104 со кој се обезбедува можност за комуникација со РТУ и користење на TCP/IP како носечки протокол.

За комуникација со контролните центри од ЕНТСО-Е се употребува системот Electronic Highway, кој го користи протоколот IEC 60870-6 (TASE.2 или ICCP).

Electronic Highway: претставува приватна мрежа на европските оператори на електропреносни системи (комплетно одделена од интернет) со која се овозможува високо доверлива размена на real-time и nonreal-time информации и увид во моменталните состојби на поголемите енергетски објекти

од соседните земји, како и директна комуникација на преносните оператори преку соодветните апликации кои ги нуди овој систем.

Преку инфраструктурата на Electronic Highway, поврзан е и системот на EHTCO-E наречен Entso-E Awareness System (EAS) чија цел е подобрена обсервабилност, соработка и размена на податоци помеѓу соседните ENTSO-E контролни центри со цел превенција, координација и асистирање при евентуален енергетски инцидент, како и можност за асистенција при повторно воспоставување на енергетските системи.

Платформа OPDE - Operational planning data environment служи за размена на оперативни податоци вон реално време како и пазарно ориентирани податоци (CGM data) и истата функционира преку инфраструктурата на приватната мрежа на EHTCO-E наречена ATOM.

Визуелниот приказ на графички информации генерирани од сметачката конфигурација на техничкиот систем за управување во националниот диспечерски центар на АД МЕПСО Скопје се реализира преку системот за задна проекција на BARCO кој е поврзан со Siemens Spectrum Power преку Local Area Network.

АД МЕПСО Скопје располага со Систем за далечинско, автоматско аквизирање и обработка на податоци од мерни уреди, "Automated Meter Reading" (AMR) и "Meter Data Management" (MDM) тип IDSpecro на производителот Gorlitz од Германија имплементиран во декември 2013 година и проширен и надграден во 2018 година.

IDSpecro системот ги има следните функционалности:

- далечинско отчитување (прибирање) на податоци од мерните уреди според однапред зададен распоред како и вонредно прибирање на барање на корисниците и складирање на истите во MS SQL базата.
- мониторинг на процесите на аквизиција на мерните уреди, проверка на точност, валидација и субституција на податоците
- обработка на податоците, математички калкулации и пресметки на податоци за криви на оптоварување и регистрите, споредбени анализи и пресметки преку претходно зададени и конфигурирани формули,
- чување на историски податоци од мерните уреди (најмалку 10 години),
- изработка на месечни фактури за пренос на електрична енергија,
- дистрибуција на податоци во стандардизирани формати (XML, XSL, XSLX,) за потребите на операторот на пазарот на електрична енергија, АД ЕЛЕМ Скопје, Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, НДЦ-МЕПСО, директни потрошувачи, учесници на пазарот со електрична енергија како и за размена на податоци со други информациона системи (SCADA/EMS/MMS).
- веб апликација на AMR/MDM системот која овозможува преглед на криви на оптоварување и регистри во табеларен и графички формат како и нивно преземање за корисниците на преносната мрежа.

АД МЕПСО Скопје покрај далеководите, разводните постројки и трансформаторски станици располага и со Национален диспечерски центар кој служи за менаџирање и управување со протоците на енергии во електропреносниот систем во сите режими на работа. На тој начин АД МЕПСО Скопје во целост располага со опрема за непречено вршење на дејноста пренос на електрична енергија.

III.2.2. Мерки за заштита на податоците

АД МЕПСО Скопје, во постапката по барањето за сертификација, како доказ за преземени мерки во делот на заштита на податоците ги достави подзаконските акти односно правилата, одлуките и упатствата кои ги применува со цел да спречи откривање на доверливи и други комерцијално чувствителни информации како и заштита на личните податоци (прилог 15 кон барањето).

Според глава 2.5 точка 6) од Програмата за усогласеност на АД МЕПСО Скопје во однос на обврските кои произлегуваат од сопственичкото раздвојување, АД МЕПСО Скопје гарантира доверливост на деловните податоци и информации и оневозможување злоупотреба на деловните тајни и информации коишто се добиени при вршење на дејноста пренос на електрична енергија и управување со електропреносниот систем заради стекнување на деловна корист во согласност со Законот за пристап до информации од јавен карактер и Правилникот за деловна тајна на АД МЕПСО Скопје.

Исто така, службеникот за усогласеност е должен да го следи спроведувањето на програмата за усогласеност на АД МЕПСО Скопје чија цел е да се обезбеди транспарентно, објективно и недискриминаторно постапување на АД МЕПСО Скопје кон корисници на електропреносниот систем, односно независноста на операторот на електропреносниот систем како и избегнување на конфликт на интереси.

Согласно член 6 став (2) точка 2) од Правилникот за работењето, овластувањата, правата и обврските на службеникот за усогласеност (во понатамошниот текст: Правилникот), истиот ги следи и врши контрола во однос на обезбедувањето на условите за доверливост на деловните податоци на корисниците на електропреносниот систем, како и за доверливост на деловните податоци при координација и соработка на АД МЕПСО Скопје со други оператори на електроенергетски системи во согласност со закон, Правилникот за деловна тајна на АД МЕПСО Скопје и други прописи.

Согласно член 7 став (1) точка 10) од Правилникот, службеникот за усогласеност во рамки на своите овластувања утврдени согласно Законот за енергетика, Статутот на АД МЕПСО Скопје и Правилникот, е должен да осигурува безбедно, одговорно и соодветно управување со податоците водејќи сметка за доверливост на истите, како и за заштита на личните податоци согласно позитивните законски и подзаконски прописи.

При работењето, согласно член 12 став (6) од Правилникот, добиените податоци и информации службеникот за усогласеност е должен да ги чува внимателно и доверливо и истите не смее да ги користи спротивно на интересите на АД МЕПСО Скопје, интересите на корисниците на електропреносниот систем, односно не смее да ги користи за лични потребни или за потребите на трети лица.

Исто така, Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за следење на функционирањето на енергетските пазари ("Службен весник на Република Македонија" бр. 207/16 и 215/16) постојано го следи работењето на АД МЕПСО Скопје преку збир на активности коишто се однесуваат на собирање, обработка и анализа на податоци и информации од вршењето на енергетската дејност, кои се доставуваат до Регулаторната комисија за енергетика на месечно ниво.

IV. ПРОЦЕНА НА УСОГЛАСЕНОСТА СО УСЛОВИТЕ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА

Раздвојувањето на електропреносниот систем, а со тоа и сертификацијата на операторот на електропреносниот систем и неговото назначување за оператор на електропреносниот систем, подразбира исполнување на условите предвидени во Директивата 2009/72/ЕК на Европскиот парламент и на Советот, од 13 јули 2009 година, за општите правила на внатрешниот пазар на електрична енергија, со која се укинува Директивата 2003/54/ЕК (во натамошниот текст: Директива 2009/72/ЕК), соодветно транспонирани во Законот за енергетика. Согласно Директивата 2009/72/ЕК, раздвојувањето може да се спроведе преку три можни модели на раздвојување, сопственичко раздвојување, независен оператор на системот и независен оператор на преносот. Република Северна Македонија со член 71, 72, 75, 76, 77 и 78 од Законот за енергетика го транспонираше моделот на сопственичко раздвојување на операторот на електропреносниот систем, на начин утврден во одредбите од член 9, 10, 11 и 12 од Директива 2009/72/ЕК.

IV.1. Сопственост над електропреносната мрежа

Согласно член 237 став (1) од Законот за енергетика, Владата како единствен сопственик на акциите на АД МЕПСО Скопје и АД ЕСМ Скопје, на 24 јули 2018 година донесе Одлука бр.44-6841/1 за пренос на акциите на АД МЕПСО Скопје од сопственост на Владата во сопственост на Министерството за транспорт и врски, согласно која се изврши сопственичко раздвојување на АД МЕПСО Скопје како оператор на електропреносниот систем на Република Македонија, односно Владата престана едновременно да биде единствен сопственик на друштво кое врши пренос на електрична енергија и на друштво кое врши дејност производство, снабдување и трговија со електрична енергија. Оваа одлука е донесена во согласност со одредбите од Уставот и законите на Република Северна Македонија со кои се уредуваат сопственоста и управувањето со државната сопственост од страна на органите на државната власт.

Согласно член 71 од Законот за енергетика, како и наодите содржани во дел III.1. (АД МЕПСО Скопје и други вршители на енергетска дејност во државна сопственост или врз коишто државата остварува контрола) и дел III.2. (Технички карактеристики на електропреносниот систем) од образложението од оваа Одлука, Министерството за транспорт и врски е сопственик на АД МЕПСО Скопје, додека АД МЕПСО Скопје е сопственик на електропреносната мрежа што се состои од трафостаници, линиски инфраструктурни објекти - далекуводи, постројки, објекти и средства што се во функција на вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија и управување со електропреносниот систем.

IV.2. Вршење на дејност пренос на електрична енергија

Согласно член 71 од Законот за енергетика, како и наодите содржани во дел III.1.1.5. (Лиценци) и дел III.1.1.7. (Учество во регионални и меѓународни асоцијации и друштва кои вршат енергетски дејности) од образложението од оваа Одлука, АД МЕПСО Скопје е носител на лиценца за вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија и не поседува лиценци ниту е вклучено во вршење на енергетските дејности производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија.

Врз основа на увидот во систематизацијата и квалификационата структура на вработените, наведено во дел III.1.1.4. (Организациска структура) од образложението од оваа Одлука, Регулаторната комисија за енергетика утврди дека АД МЕПСО Скопје има доволен број квалификувани вработени лица кои се професионално оспособени да вршат специфични задачи при вршење на регулираната дејност пренос на електрична енергија, за кои поседуваат и посебни овластувања и сертификати издадени од надлежни институции.

Врз основа на увид и анализа на годишните финансиски извештаи и ревизорските извештаи за 2015, 2016 и 2017 година и Одлуките за одобрување на регулиран максимален приход за 2015, 2016, 2017 и 2018 година, регулирана просечна тарифа и тарифи за пресметковни елементи за 2015, 2016, 2017 и 2018 година за вршење на регулираната енергетска дејност пренос на електрична енергија на АД МЕПСО Скопје, како што е наведено во делот III.1.1.8. (Остварување на приходи при вршење на регулирана енергетска дејност пренос на електрична енергија) од образложението од оваа Одлука, Регулаторната комисија за енергетика утврди дека АД МЕПСО Скопје ги исполнува условите за финансиска одржливост.

IV.3. Независност од вршење на други дејности во електроенергетскиот сектор

Согласно член 71 од Законот за енергетика, како и наодите содржани во дел III.1.1.5. (Лиценци) и дел III.1.4 (АД ГА-МА Скопје) од образложението од оваа Одлука, АД МЕПСО Скопје не врши и не е вклучен во вршење на дејностите производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија и дејноста пренос на природен гас, а АД ГА-МА Скопје како оператор на системот за пренос на природен гас нема влијание ниту контрола врз одлучувањето во АД МЕПСО Скопје.

Со оглед дека Министерството за транспорт и врски е сопственик на АД МЕПСО Скопје, а Владата е сопственик на субјекти кои вршат производство, дистрибуција, трговија и снабдување со електрична енергија и пренос на природен гас, а имајќи ги предвид укажувањата содржани во мислењето од Секретаријатот на Енергетската Заедница од делот II.3.3, при донесувањето на оваа Одлука пред Регулаторната комисија за енергетика го образложува следното:

IV.3.1. Одговорност на министерствата пред Владата

Владата и секој нејзин член (министер) му одговараат на Собранието на Република Северна Македонија. Претседателот на Владата му предлага на Собранието да избере или разреши министер, но уставното право да го избере или разреши го има исклучиво Собранието. Министерот самостојно раководи со министерството и е одговорен за работата на министерството. Министерствата работите од својата надлежност ги вршат самостојно и за својата работа се одговорни на Владата. Неспорно е

дека Владата може да даде упатства и насоки на определен министер како да ги изврши насоките и ставовите на Владата, а претседателот на Владата да го насочи дејствувањето на Владата во целина и на нејзините членови во согласност со програмските определби и насоките што таа ги утврдува. Но, овие упатства и насоки за дејствување се однесуваат на вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица утврдени со Законот за организација и работа на органите на државната управа. Владата не може да дава вакви насоки во однос на правата и обврските коишто произлегуваат од сопственост врз трговски друштва во кои таа не сопственик. Таков е случајот со Министерството за транспорт и врски, кое што е сопственик на трговското друштво кое што е оператор на електропреносниот систем, а правата и обврските коишто произлегуваат од сопственоста, Министерството за транспорт и врски ги остварува согласно Законот за енергетика и Законот за трговските друштва.

Имено, согласно член 89 од Уставот на Република Северна Македонија, Владата ја сочинуваат претседател и министри. Согласно член 68 од Уставот, Собранието ја избира Владата. Со членот 92 од Уставот е утврдено дека Владата и секој нејзин член, за својата работа одговараат пред Собранието. Исто така, и во член 4 став (2) од Законот за владата е утврдено дека во рамките на своите права и должности утврдени со уставот и со закон, Владата и секој нејзин член, за својата работа одговараат пред Собранието.

Неспорно е правото на претседателот на Владата да му предложи на Собранието определен министер да биде разрешен. Меѓутоа, треба да се има предвид одредбата од член 94, ставови (2) и (3) од Уставот каде што е утврдено дека претседателот на Владата може до Собранието да предложи разрешување на член на Владата, а за предлогот за разрешување на член на Владата одлучува Собранието на првата наредна седница. Од оваа уставна одредба произлегува дека претседателот на Владата не може да разреши министер, туку дека тоа е исклучиво право на Собранието.

Согласно член 95 од Уставот, државната управа ја сочинуваат министерства и други органи на управата и организации утврдени со закон. Според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата. Организацијата и работата на органите на државната управа, како и нивните надлежности се уредуваат со Законот за организација и работа на органите на државната управа, кој се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници. Со членот 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа е утврдено дека органите на државната управа, како дел од извршната власт, се основаат во областите и подрачјата кои се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица. Во оваа смисла, во членот од 13 овој закон е утврдено дека органите на државната управа постапувајќи во рамките на своите надлежности во согласност со Уставот, законите и ратификуваните меѓународни договори:

- 1) ја спроведуваат политиката на извршувањето на законите и другите прописи на Собранието и прописите на Владата,
- 2) одговорни се за извршување на законите и другите прописи,
- 3) ги извршуваат насоките и ставовите на Владата за работата на органите на државната управа,
- 4) ја следат и се одговорни за состојбата во областите за кои се основани,
- 5) даваат иницијатива за решавање на прашањата во областите за кои се основани,
- 6) решаваат во управни работи,

- 7) вршат надзор над законитоста на актите и работењето на трговските друштва, установите и другите правни лица кога за тоа се овластени со закон,
- 8) вршат управен и инспекциски надзор и други управни работи кога за тоа се овластени со закон,
- 9) ги подготвуваат предлозите на законите чиј овластен предлагач е Владата,
- 10) ги подготвуваат прописите што ги донесува Владата и
- 11) вршат и други работи утврдени со Уставот и со закон.

Со членот 27 од Законот за организација и работа на органите на државната управа се уредени специфичните надлежности на Министерството за транспорт и врски во областите и подрачјата коишто се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица, а тоа се работите кои што се однесуваат на:

- 1) патниот сообраќај и патната инфраструктура,
- 2) железничкиот сообраќај и железничката инфраструктура,
- 3) воздушниот сообраќај и воздухопловната инфраструктура,
- 4) внатрешната пловидба,
- 5) поштенскиот сообраќај и поштенската инфраструктура,
- 6) други видови на транспорт и инфраструктура која е неопходна за вршење транспорт (жичари и ски-лифтови и слично),
- 7) станбено-комуналните работи, соодветната инфраструктура, уредувањето на просторот и управувањето со градежното земјиште во сопственост на Републиката и
- 8) други работи утврдени со закон.

Со ставот (2) од истиот член е утврдено дека во состав на Министерството за транспорт и врски се:

- Капетанијата на пристаништата,
- Државниот инспекторат за транспорт,
- Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам и
- Државниот комунален инспекторат.

Во членот 47 од Законот за организација и работа на органите на државната управа е утврдено дека министерот раководи со работата на министерството. Во таа смисла во членот 49 од истиот закон, е утврдено дека министерот го претставува министерството, организира и обезбедува законито и ефикасно вршење на работите и задачите; донесува прописи и други акти за кои е овластен и презема други мерки од надлежност на министерството во согласност со закон. Одговорноста на министерот за самостојно раководење со министерството за кое е избран е утврдено и во членот 13 од Законот за владата согласно кој: „министерот самостојно раководи со министерството за кое е избран, го следи и е одговорен за спроведувањето на законите и другите прописи“.

Со членот 27 од Законот за владата е утврдено дека Владата утврдува насоки и ставови за извршување на законите и другите прописи со кои се определува начинот на работата на министерствата во извршувањето на законите и другите прописи, се определуваат рокови за донесување на акти за кои овие органи се овластени и за поднесување на извештаи по одделни прашања, се определува начинот на соработката со други државни органи, како и други прашања кои се од значење за остварувањето на функциите на овие органи. За оваа цел, со членот 28 од истиот закон е дадена можност на Владата да може да даде упатства и насоки на определен министер како да ги изврши насоките и ставовите на Владата.

Согласно член 6 од Законот за владата, заради остварување на својата надлежност Владата донесува годишна програма за работа. Во членот 27-а од Деловникот за работа на Владата е утврдено дека во годишната програма за работа се вградени стратешките приоритети за операционализација на Програмата која мандатарот ја предлага при изборот на Владата. Понатаму, со членот 11, став (2) од Законот за владата е утврдено дека претседателот на Владата го насочува дејствувањето на Владата во целина и на нејзините членови во согласност со програмските одредби и насоките што таа ги утврдува.

Од горенаведените одредби од Уставот, како и Законот за владата и Законот за организација и работа на органите на државната управа, вклучително и Деловникот за работа на владата, може да се заклучи дека со нив се уредува работењето на Владата и органите на државната управа и нивните меѓусебни односи од аспект на нивните функции дефинирани во доменот на јавното право. Од горенаведената одредба од член 27 од Законот за организација и работа на органите на државната управа може да се заклучи дека Министерството за транспорт и врски, како и органите во негов состав, немаат законски пропишана надлежност за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица во областа на енергетиката. Надлежностите, односно овластувањата што ги има Министерството за транспорт и врски во однос на АД МЕПСО Скопје и воопшто работењето на ова друштво спаѓаат во доменот на приватното право. Ова значи дека при остварувањето на функцијата единствен акционер во АД МЕПСО Скопје, на Министерството за транспорт и врски не се применуваат погоренаведените уставни и законски одредби, туку се применуваат одредбите од Законот за енергетика и Законот за трговските друштва.

Исто така, треба да се има предвид дека и покрај тоа што согласно член 8, точка 6) од Законот за владата (*lex generalis*), Владата одлучува за располагањето и користењето на државниот капитал во согласност со закон, со членот 72, став (1) од Законот за енергетика (*lex specialis*) е утврдено дека Министерството за транспорт и врски е сопственик на ова друштво, односно дека тоа министерство одлучува за државниот капитал во ова друштво. Оттука, Владата нема право да одлучува, ниту да му дава упатства и насоки на министерството во врска со располагањето и користењето на државниот капитал во АД МЕПСО Скопје, од причини што тоа би било спротивно на Законот за енергетика. Во оваа смисла, правата и обврските на Министерството за транспорт и врски како акционерско собрание во АД МЕПСО Скопје, уредени со Законот за трговските друштва и статутот на АД МЕПСО Скопје не спаѓаат во правата, обврските и надлежностите на ова министерство утврдени во член 27 од Законот за организација и работа на органите на државната управа, односно не се од значење за вршењето на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица.

Основот за ваквиот пристап произлегува од член 72 од Законот за енергетика, во кој е јасно е утврдена самостојноста на Министерството за транспорт и врски како сопственик на АД МЕПСО Скопје. Имено, со оваа одредба недвосмислено е утврдено дека:

- 1) Министерството е самостојно при донесување на одлуки за избор на орган на надзор, односно орган на управување на АД МЕПСО Скопје и не смее да прифаќа упатства или насоки од Владата или друг државен орган.
- 2) Членовите на органот на надзор, односно на органот на управување на АД МЕПСО Скопје:
 - во постапка за донесување на одлуки согласно закон, не смеат да бараат ниту да прифаќаат упатства или насоки од Владата или друг државен орган, освен во случаите утврдени во овој закон, и

- не смеат да бидат избрани за членови на орган на надзор, односно на орган на управување на друштва коишто вршат производство, снабдување или трговија со електрична енергија или друштва коишто имаат можност за директно или индиректно влијание врз одлучувањето во тие друштва.

IV.3.2. Одговорноста на министерствата да ја известуваат Владата за донесените акти кои што се однесуваат на насоките за спроведувањето на политиките на Владата како и користењето на финансиските средства.

Министрите се должни да ја известуваат Владата за актите кои ги донесуваат, а кои се однесуваат на начин на остварување на уставните права на граѓаните, насоките на Владата, располагањето со финансиски средства (трошоци) и други значајни прашања од делокругот на министерството. Во оваа смисла министерот за транспорт и врски е должен да ја известува Владата само за прописите и другите акти што ги донесува со кои подетално се уредува извршувањето на законите од негова надлежност, а во таа надлежност не е вклучена функцијата на единствен акционер на АД МЕПСО Скопје. Исто така Министерството за транспорт и врски, при остварувањето на функцијата на акционерско собрание на АД МЕПСО Скопје нема обврска да ја известува Владата за располагањето со финансиските средства (трошоците), со оглед дека работењето на АД МЕПСО Скопје не е финансирано од Буџетот, а приходите и расходите од неговото работење не се планираат и не влегуваат во Буџетот. Владата утврдува насоки и ставови за извршување на законите и другите прописи со кои се определува начинот на работата на министерствата во извршувањето на законите и другите прописи. Со оглед дека Законот за енергетика каде што е утврдена самостојноста на Министерството за транспорт и врски како сопственик на АД МЕПСО Скопје е *Lex specialis* во однос на Законот за владата, Министерството за транспорт и врски нема обврска да доставува известувања до Владата во однос на работењето на АД МЕПСО Скопје. Согласно член 31 од Законот за владата министрите се должни да ја известуваат Владата за актите кои ги донесуваат, а кои се однесуваат на начинот на остварувањето на уставните права на граѓаните, насоките на Владата, располагањето со финансиски средства (трошоци) и други значајни прашања од делокругот на министерството.

Во членот 55 од Законот за организација и работа на органите на државната управа е определено дека министерот донесува правилници, наредби, упатства, планови, програми, решенија и други видови акти за извршување на законите и други прописи, кога за тоа е овластен со закон. Во оваа одредба се наведени актите што ги донесува министерот, се определува намената на тие акти и се утврдува дека министерот ги донесува овие акти само ако за тоа е овластен со закон. Во оваа смисла министерот за транспорт и врски е должен да ја известува Владата само за прописите и другите акти што ги донесува со кои подетално се уредува извршувањето на законите со кои се уредува неговата надлежност и функции утврдени во член 27 од Законот за организација и работа на органите на државната управа, кои се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица. Оттука, министерот за транспорт и врски нема со закон утврдена обврска да ја известува Владата за актите што ги донесува во остварувањето на функцијата на акционерско собрание кои што се однесуваат на работењето на АД МЕПСО Скопје. Имено, со членот 383 од Законот за трговските друштва е утврдена надлежноста на акционерското собрание, како и актите што ги донесува и со кои се одлучува само за прашања поврзани со работата на акционерското друштво (измена на статутот на друштвото, избор и отповикување на членови на надзорен одбор, одобрување на работата на надзорниот и управниот

одбор, одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределбата на добивката, назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи, престанување на друштвото и слично), а не и за прашања од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица.

Во однос на обврската за известување за располагањето со финансиски средства (трошоци) се укажува дека според Законот за буџетите, министерствата, како органи на извршната власт на централно ниво, се буџетски корисници и нивното работење се финансира од централниот буџет, како составен дел од Буџетот на Република Северна Македонија (Буџетот). Од членот 2 од Законот за извршување на Буџетот, кој што се донесува за секоја година, произлегува должност за буџетските корисници (министерствата) утврдените финансиски средства во Буџетот за нивната работа наменети за извршување на работите кои се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица да ги користат да ги користат наменски, рационално, економично и ефикасно. Оваа одредба кореспондира и со членот 3 од Законот за организација и работа на органите на државната управа каде што е утврдено дека органите на државната управа своите надлежности утврдени со закон ги извршуваат врз основа на начелата на законитост, одговорност, ефикасност, економичност, транспарентност, еднаквост и предвидливост. Оттука, имајќи ја предвид одредбата од член 96 од Уставот, според која органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата, неспорно е дека министрите, како лица коишто раководат со министерствата се должни да ја известуваат Владата за располагањето со финансиските средства (трошоците) определени за извршување на работите и задачите од нивна надлежност што се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица. Меѓутоа, Министерството за транспорт и врски, при остварувањето на функцијата на акционерско собрание на АД МЕРСО Скопје нема обврска да ја известува Владата за располагањето со финансиските средства (трошоците), со оглед дека работењето на АД МЕРСО Скопје не е финансирано од Буџетот, а приходите и расходите од неговото работење не се планираат и не влегуваат во Буџетот.

Со членот 27 од Законот за владата е утврдено дека Владата утврдува насоки и ставови за извршување на законите и другите прописи со кои се определува начинот на работата на министерствата во извршувањето на законите и другите прописи, се определуваат рокови за донесување на акти за кои овие органи се овластени и за поднесување на извештаи по одделни прашања; се определува начинот на соработката со други државни органи, како и други прашања кои се од значење за остварувањето на функциите на овие органи. За оваа цел, со членот 28 од истиот закон е дадена можност на Владата да може да даде упатства и насоки на определен министер како да ги изврши насоките и ставовите на Владата. Од наведените одредби од Законот за владата произлегува дека насоките и ставовите утврдени од Владата се однесуваат само на извршувањето на законите и другите прописи со кои се определува начинот на работата на министерствата во извршувањето на законите и другите прописи како и за другите работи поврзани со остварувањето работите и задачите од надлежноста на Министерството за транспорт и врски што се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица, а не и за остварувањето на функцијата на Министерството за транспорт и врски како акционерско собрание на АД МЕРСО Скопје.

Основот за ваквиот пристап произлегува од член 72 од Законот за енергетика (*lex specialis*) во однос на Законот за владата, во кој е утврдена самостојноста на Министерството за транспорт и врски како сопственик на АД МЕПСО Скопје. Имено, со оваа одредба недвосмислено е утврдено дека Министерството е самостојно при донесување на одлуки за избор на орган на надзор, односно орган на управување на АД МЕПСО Скопје и не смее да прифаќа упатства или насоки од Владата или друг државен орган, а членовите на органот на надзор, односно на органот на управување на АД МЕПСО Скопје во постапка за донесување на одлуки согласно закон, не смеат да бараат ниту да прифаќаат упатства или насоки од Владата или друг државен орган, освен во случаите утврдени во овој закон. Оттука, Министерството за транспорт и врски нема никаква законска обврска да ја известува Владата за прашања поврзани со работењето на АД МЕПСО Скопје.

IV.3.3. Правото на Владата да врши надзор над законитоста и ефикасноста во работењето на министерствата.

Надзорот кој Владата го врши над законитоста и ефикасноста на работењето на Министерството за транспорт и врски се однесува на вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица, а не и за остварувањето на функцијата на Министерството за транспорт и врски како акционерско собрание на АД МЕПСО Скопје.

Со членот 4 од Законот за организација и работа на органите на државната управа е утврдено дека органите на државната управа во рамките на својата надлежност се должни да им обезбедат на граѓаните ефикасно и законито остварување на нивните уставни слободи и права. Исто така, со членот 3 од истиот закон е утврдено дека органите на државната управа своите надлежности утврдени со закон ги извршуваат врз основа на начелата на законитост, одговорност, ефикасност, економичност, транспарентност, еднаквост и предвидливост. Согласно член 41 од овој закон, Владата врши надзор над работата на министерствата. Во членот 38 од истиот закон, е пропишано дека надзорот се врши како надзор над законитоста и надзор над ефикасноста на работата на министерствата.

Согласно член 6 од Законот за владата, заради остварување на својата надлежност Владата донесува годишна програма за работа. Во членот 27-а од Деловникот за работа на Владата на Република Македонија е утврдено дека во годишната програма за работа се вградени стратешките приоритети за операционализација на Програмата. Согласно член 36 став 5 од Законот за владата со Програмата се утврдуваат одделни прашања од надлежност на владата за кои е потребно утврдување на динамика и рокови.

Надзорот над законитоста се однесува на тоа дали актите кои што ги донесуваат и постапките што ги преземаат министерствата се во согласност со Уставот и законите и во рамки на нивните законски утврдени надлежности, права и обврски. Од друга страна, надзорот над ефикасноста се однесува на начинот на кој министерствата ги остваруваат своите надлежности, како и нивното постапување во однос на остварувањето на правата и обврските на граѓаните, како и остварувањето на Програмата согласно предвидените рокови и динамика.

Од горенаведените одредби произлегува дека при надзорот Владата утврдува дали министерот во законски утврдени рокови ги спроведува своите надлежности. Имајќи предвид дека законите и

прописите донесени врз основа на закон определуваат начин, постапки и рокови за нивна имплементација, како и финансиски средства за нивна реализација, произлегува дека Владата при надзорот на работењето на одреден министер се раководи од овие критериуми.

IV.3.4. Правото на Владата да спречи извршување на мерки и да повлече или поништи акт усвоен од министерот.

Владата може да му укаже на министерот или може да задржи од извршување пропис и да му предложи на министерот во определен рок да го измени или повлече прописот ако прописот со кој се уредува вршење на функциите на државата и остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица не е во согласност со Уставот, закон или друг пропис. Начинот и постапката за поништување на одлуките на Министерството за транспорт и врски донесени во функција на акционерско собрание на АД МЕПСО Скопје е уреден со Законот за трговските друштва.

Во таа смисла, ако Владата смета дека одреден пропис кој го донел министер не е во согласност со Уставот, закон или друг пропис, може според член 29 од Законот за владата за тоа да му укаже на министерот, или може да задржи од извршување пропис и да му предложи на министерот во определен рок да го измени или повлече прописот.

Исто така, согласно член 30 од Законот за владата, Владата врши надзор над работата на министерствата и другите органи на државната управа и управните организации и има право и должност да укине или поништи пропис или друг акт на министерствата, кој не е во согласност со Уставот, закон или друг пропис на Собранието, односно пропис на Владата. Согласно член 103 од Деловникот за работа на Владата, предлог за укинување, односно поништување на пропис што го донесува министер, поднесува претседателот на Владата, односно член на Владата, доколку смета дека таквиот пропис не е во согласност со Уставот, односно закон или со пропис на Владата. Овој предлог се доставува на мислење до Секретаријатот за законодавство, кој своето образложено мислење ќе го достави до Владата и до министерот кој го донел тој пропис. Владата одлучува за укинување, односно поништување на прописот.

Имајќи ја предвид погоре споменатата одредба од член 72 од Законот за енергетика, врз одлуките коишто Министерството за транспорт и врски ги донесува или за дејствијата што ги презема како единствен акционер на АД МЕПСО Скопје, Владата не може да врши надзор над законитоста и ефикасноста, односно да поништува одлуки или да преоценува дејствија во согласност со одредбите од членовите 38 и 41 од Законот за организација и работа на органите на државната управа. Имено, начинот и постапката за поништување на одлуките на акционерското собрание се уредени со членовите од 408 до 415 од Законот за трговските друштва, каде што е утврдено дека против одлуката на акционерското собрание може да се поднесе тужба за ништовност или тужба за побивање пред надлежен суд. Со посочените одредби од Законот за трговските друштва е утврдено дека тужба за побивање, меѓу другите, може да поднесе органот на управување и надзорниот одбор, како и секој член на органот на управување и надзорниот одбор, ако со спроведување на одлуката би сторил дејствие што е казниво, незаконито или за коешто може да одговара за штета, меѓутоа не и Владата врз основа на правото на надзор над законитоста и ефикасноста на работата на министерството како акционерско собрание.

Покрај наведените прашања, Регулаторната комисија за енергетика утврди дека независноста во вршењето на дејноста е обезбедена и преку одредбата од член 383 став (5) од Законот за трговските друштва согласно која Собранието на акционери, во конкретниов случај претставено преку министерот за транспорт и врски, не може да одлучува за прашања од секојдневното работење на друштвото како што е наведено во дел III.1.1.1. (Сопственичка структура), именувањето на службеник за усогласеност како што е наведено во дел III.1.1.3. (Службеник за усогласеност) и воспоставувањето на мерки за заштита на податоците како што е наведено во дел III.2.2. (Мерки за заштита на податоците), од образложението на оваа Одлука.

Со одредбите од член 71 став (2) и став (3) од Законот за енергетика се обезбедува независноста на членовите на органот на надзор и органот на управување на АД МЕПСО Скопје, на начин што одредбите забрануваат исто лице или лица во исто време да учествуваат во управувањето и раководењето со друштвото што врши некоја од дејностите производство и/или снабдување со електрична енергија и во исто време да управуваат или остваруваат друг интерес во операторот на електропреносниот систем и обратно. Во таа смисла ограничувањата во управувањето и раководењето се однесуваат на користење на право на глас, како и во избор и именување на членови на органот на надзор и органот на управување, но и во поседување на мнозински удел.

Согласно член 349 од Законот за трговски друштва ако член на управниот одбор или надзорниот одбор во друштвото има судир на интереси со предметот на расправа и одлучување не може да учествува во расправата или во одлучувањето во врска со предметот на работа.

Според наводите во дел III.1.1.2. (Органи на управување и надзор), дел III.1.3. (АД ЕСМ Скопје) и дел III.1.4. (АД ГА-МА Скопје) како и дел II.3.4. од образложението на оваа Одлука, именуваниите членови на управниот и надзорниот одбор на овие друштва не се членови на орган на управување, односно надзор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и друштвото, што е во согласност со член 348 став (1) точка 3 од Законот за трговски друштва.

Согласно член 3 став (2) од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, никој не смее да ја користи функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за извршување или пропуштање на дејствие што според закон не смее, односно мора да го изврши, ниту да го подреди извршувањето на законито дејствие на својот личен интерес, ниту на интересот на друго лице.

ЗАКЛУЧОЦИ

Врз основа на Законот за енергетика во кој се транспонирани одредбите од Директивата 2009/72/ЕК и Регулативата (ЕК) бр. 714/2009, а имајќи ги предвид фактите и доказите доставени во постапката по барањето за сертификација, Регулаторната комисија за енергетика го утврди следното:

АД МЕПСО Скопје:

- 1) е сопственик на електропреносната мрежа во Република Северна Македонија,
- 2) е во сопственост на Министерството за транспорт и врски кое е самостојно при донесување на одлуки за избор на орган на надзор, односно орган на управување на друштвото и не смее да прифаќа упатства или насоки од Владата или друг државен орган.
- 3) е носител на лиценца за вршење на енергетската дејност пренос на електрична енергија,
- 4) не врши и е независно од вршењето на енергетските дејности производство, дистрибуција, трговија, снабдување со електрична енергија и снабдување со природен гас,
- 5) е независно во управувањето и раководењето на друштвото во однос на други друштва кои вршат енергетска дејност во Република Северна Македонија.

Имајќи го предвид горенаведеното, Регулаторната комисија за енергетика утврди дека АД МЕПСО Скопје во целост ги исполнува условите да биде сертифициран и да биде назначен за оператор на електропреносниот систем на Република Северна Македонија и одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа Одлука може да се поведе управен спор, во рок од 30 дена од денот на приемот.

Бр. 02-2851/1
15 август 2019 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
Марко Бислимоски

